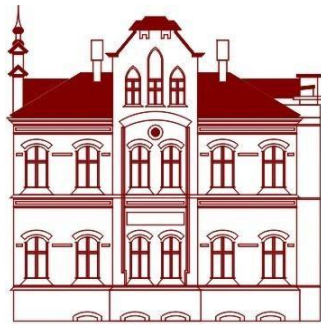

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W LUBLIŃCU

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W LUBLIŃCU W 2024 ROKU**

Lubliniec, maj 2025

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE	4
II. POMOC ŚRODOWISKOWA	6
1. PRACA I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	7
2. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA	7
III. WSPIERANIE RODZINY	12
1. ASYSTENT RODZINY – WSPARCIE DLA RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ	12
2. WYPOCZYNEK WAKACYJNY DLA DZIECI Z RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ MOPS	15
3. WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”	15
4. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM	17
5. KARTA DUŻEJ RODZINY	18
IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ	20
1. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”	20
2. SZKOLENIA I SEMINARIA	22
3. KAMPANIA „16 DNI PRZECIW PRZEMOCY”	23
V. WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ZDROWIE PSYCHICZNE	25
1. USŁUGI OPIEKUŃCZE	25
2. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	25
3. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”	29
VI. AKTYWNOŚĆ I INTEGRACJA SPOŁECZNA SENIORÓW	30
1. DOM DZIENNEGO POBYTU „KLUB SENIORA”	30
2. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” MODUŁ I oraz MODUŁ II	33
3. STOWARZYSZENIE ŻŁOTE LATA	35
4. ŻŁOTA RĄCZKA DLA LUBLINIECKICH SENIORÓW 65+	37
5. INNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH	37
VII. PROMOCJA ZATRUDNIENIA, REINTEGRACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB PODLEGAJĄCYCH WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	38
1. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	39
VIII. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH	40
1. PUNKT KONSULTACYJNY	40
IX. WSPARCIE OSÓB Z PROBLEMEM UBÓSTWA	46
1. PROGRAM UDZIELANIA POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM	46
2. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE	48
3. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE	48
4. REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA	48
5. LODÓWKA SPOŁECZNA	49

X. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.....	51
1. ŚWIADCZENIA RODZINNE	54
2. ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”	56
3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	56
4. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	58
5. ŚWIADCZENIA RODZINNE NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY	58
6. PROGRAM „CZyste Powietrze”	58
7. DODATEK OSŁONOWY.....	59
8. BON ENERGETYCZNY.....	59
XI. DZIAŁ FINANSOWO - KSIĘGOWY.....	60
XII. DZIAŁ ADMINISTRACYJNO-KADROWY.....	67
1. ZATRUDNIENIE.....	67
2. SZKOLENIA	68
3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA.....	69
XIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	70

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu został powołany Uchwałą Rady Miejskiej nr 48/XIII/90 z dnia 27 kwietnia 1990 r. Ośrodek działa na podstawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zatwierdzonego uchwałą Nr 313/XXIX/2016 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 15 grudnia 2016 r. (ze zm.) oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem nr 91/2008 Burmistrza Miasta Lublińca z dnia 23 czerwca 2008 r. (ze zm.). Głównym celem działalności Ośrodka jest wszechstronne wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, najczęściej mającej podłoże materialne, zdrowotne czy też związanej z różnego rodzaju uzależnieniami. Osoby i rodziny, które nie są w stanie pokonać trudnej sytuacji wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości są objęte zarówno pomocą materialną, jak i niematerialną. W ujęciu globalnym działania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zdążają w kierunku przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz poprawy jakości życia mieszkańców naszej Gminy.

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zakres wykonywanych przez Ośrodek zadań są:

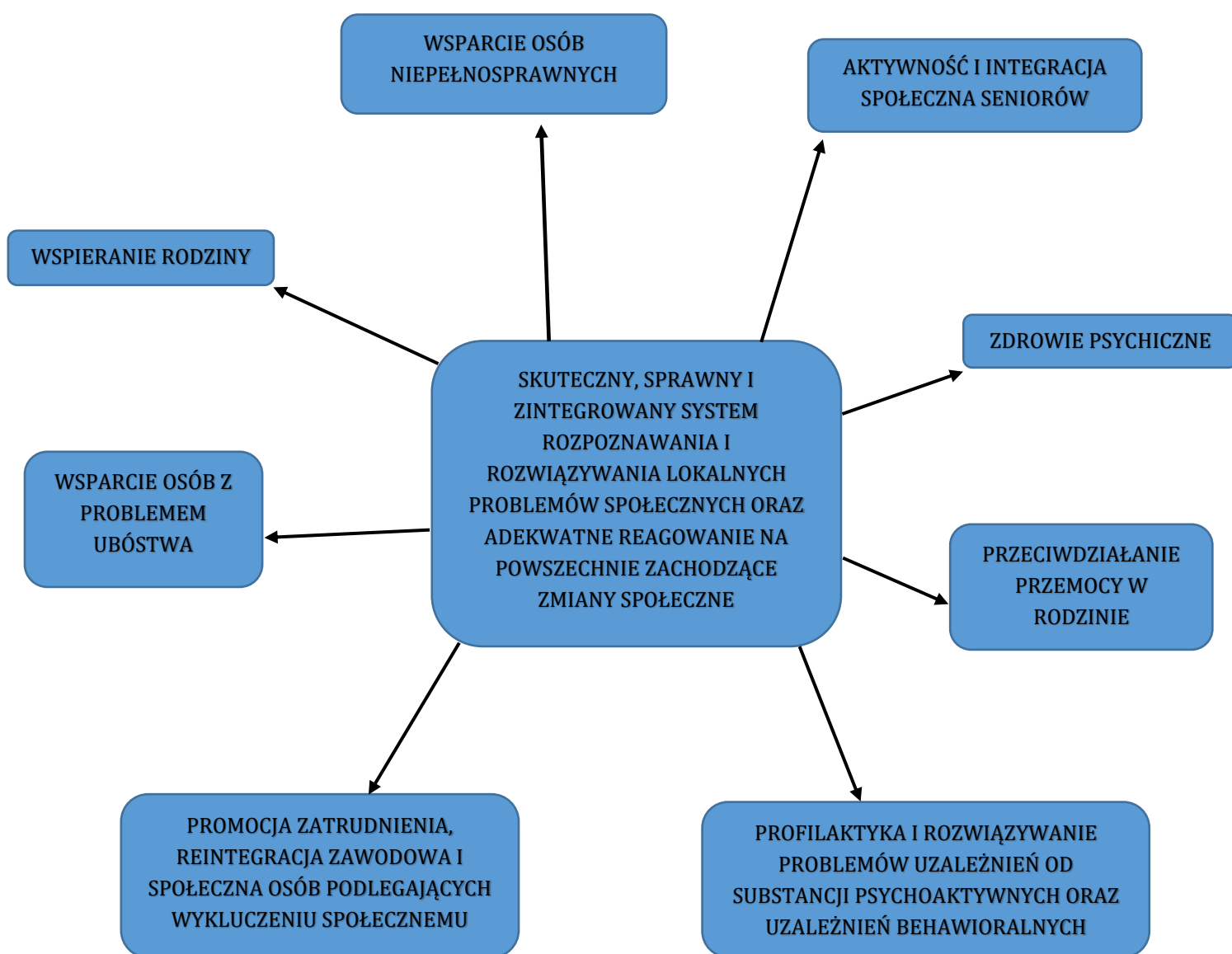
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 poz. 49)
- ustawa o ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.)
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.)
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2024.146 ze zm.)
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r.poz. 750 ze zm.)

Realizacja zadań w oparciu o ww. akty prawne odbywa się zgodnie z określonym w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026” celem głównym. Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubliniec jest realizowanie lokalnej polityki społecznej opartej na współpracy międzyinstytucjonalnej,

zapewniającej kompleksowe wsparcie rodzin i umożliwiającym mieszkańcom przezwyciężanie trudności życiowych, a także wskazanie obszarów, które wymagają podjęcia działań usprawniających, określenie kierunku pożądanych zmian oraz narzędzi, które umożliwią pełne włączenie społeczne.

Poniższy schemat przedstawia cel strategiczny oraz cele operacyjne, które są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Cel strategiczny i cele operacyjne „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata „2021 –2026”

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026, której celem strategicznym jest *skuteczny, sprawny i zintegrowany system rozpoznawania i rozwiązywania lokalnych problemów społecznych oraz adekwatne reagowanie na powszechnie zachodzące zmiany społeczne.*

W roku 2024 w sferze działań pomocy społecznej znalazło się 2,6% mieszkańców gminy (w 2024 roku liczba mieszkańców miasta wynosiła 22 347). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 391 rodzin, składających się z 595 osób. W 2024 roku usamodzielniało się 37 rodzin/osób, przede wszystkim ze względu na podjęcie zatrudnienia bądź otrzymanie świadczenia emerytalno-rentowego. W celu realizacji zadań (świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej) wydano 1556 decyzji administracyjnych oraz przeprowadzono 1389 rodzinnych wywiadów środowiskowych z osobami ubiegającymi się o przyznanie świadczeń ze środków społecznych. Ponadto przeprowadzano wywiady środowiskowe z osobami zobowiązanymi do udzielania pomocy osobom najbliższym (dotyczy osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej), wywiady środowiskowe dla innych ośrodków pomocy społecznej (w tym z osobami przebywającymi w placówce Stowarzyszenie MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Kokotku), wywiady środowiskowe dla Działu Świadczeń Rodzinnych oraz wywiady środowiskowe w celu przyznania innych świadczeń niż świadczenia materialne, w tym potwierdzające prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2024 roku wydano 13 decyzji odmawiających przyznania świadczeń (powody: brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym, niespełnianie kryterium dochodowego, brak możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, marnotrawienie przyznanych świadczeń lub własnych zasobów, brak znamion szczególnie uzasadnionego przypadku).

1. PRACA I ZADANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, którą ustawa o pomocy społecznej definiuje jako: *działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.*

Głównymi realizatorami zadań pomocy społecznej są pracownicy socjalni. Na ich barkach spoczywa wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań. Zakres pełnionych ról zależy od specyficznych zadań, jakie pracownik socjalny realizuje wobec klienta, instytucji oraz społeczności lokalnej. Pracownicy socjalni udzielają informacji, porad, wsparcia osobom potrzebującym pomagają w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej – aktywizując i angażując osoby w kryzysie do czynnej współpracy, dążą do usamodzielnienia klientów pomocy społecznej, analizują i oceniają sytuację osoby/rodziny, aby zaoferować odpowiednią dla nich pomoc, pobudzają społeczną aktywność na rzecz wsparcia osób, rodzin czy grup społecznych, są realizatorami wielu projektów i działań społecznych, współpracują z przedstawicielami innych instytucji, władz samorządowych, specjalistami, a nawet podmiotami sektora prywatnego, w celu przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej i wykluczeniu społecznemu. Zatem katalog działań pracowników socjalnych jest bardzo szeroki, a ciągłe przemiany w strukturze problemów społecznych wprowadzają dla tej grupy zawodowej nowe wyzwania.

Pracownicy socjalni realizowali swe działania wspierając się:

- współpracą z Policją,
- współpracą z kuratorami Sądu Rejonowego w Lublińcu,
- współpracą z pedagogami szkół, pracownikami przedszkoli, żłobka, poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- kontaktami z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej i z parafiami,
- stałą współpracą z urzędem miasta, przychodniami, szpitalami – w celu udzielenia odpowiedniego wsparcia klientom Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do zadań pracowników socjalnych należy również przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby innych instytucji. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Ośrodka świadczyli szeroko rozumiane specjalistyczne poradnictwo nie tylko dla osób korzystających ze świadczeń w Ośrodku, ale również dla pozostałych mieszkańców Lublińca, w zależności od zgłaszanych potrzeb. Sami również korzystali z porad specjalistów.

W ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni byli powoływani do grup diagnostyczno-pomocowych w ramach których podejmowali się m.in. pracy z osobami doznającymi przemocy domowej oraz współpracowali w tym zakresie z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto pracownicy socjalni podejmują się roli pośrednika pomiędzy osobami, które chcą się pozbyć niepotrzebnego, ale jeszcze sprawnego sprzętu, mebli, czy też odzieży a klientami MOPS, dla których ww. przedmioty stanowiły istotne wsparcie (w ramach kontynuacji akcji „Tobie niepotrzebne, innym niezbędne”).

2. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA

LICZBA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W MOPS W LUBLIŃCU W LATACH 2022 – 2024

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2022	449	737
2023	435	655
2024	391	595

Źródło: sprawozdania MPiPS-03-R

Na przestrzeni ostatnich lat widoczny jest wyraźny spadek liczby osób korzystających ze wsparcia ze środków społecznych, jednocześnie należy nadmienić, iż wzrasta liczba rodzin, które są objęte pomocą Ośrodka z innych względów aniżeli pomoc finansowa. Pracownicy Ośrodka coraz częściej pracują z rodzinami, których sytuacja socjalno-bytowa nie kwalifikuje do pomocy finansowej, lecz do pomocy niepieniężnej (pracy socjalnej, wsparcia asystenta rodziny), głównie z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci, zmagających się z uzależnieniami czy chorobą psychiczną.

POWODY PRYZYKNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2024 ROKU

PRZESŁANKA (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej)		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Długotrwała lub ciężka choroba	266	343
2	Niepełnosprawność	194	260
3	Ubóstwo	172	238
4	Bezrobocie	109	208
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	39	141
6	Alkoholizm	34	38
7	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	27	122
8	Bezdomność	18	18
9	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	8	13
10	Narkomania	5	11
11	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0
12	Sytuacja kryzysowa	0	0
13	Przemoc domowa	1	1
14	Zdarzenie losowe	4	11
15	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
16	Sieroctwo	0	0
17	Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03-R za 2024 r.

Powyżej przedstawiono, w jaki sposób rozkładały się powody udzielania wsparcia ze środków społecznych. Z analizy danych wynika, że rok 2024 był kolejnym, w którym najwięcej beneficjentów świadczeń ze środków społecznych stanowiły osoby długotrwale lub ciężko chore, natomiast na drugim miejscu pojawiła się niepełnosprawność, a dopiero na trzecim miejscu ubóstwo, definiowane jako zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny. Należy jednak nadmienić, że do ubiegania się o pomoc społeczną, oprócz ubóstwa w sytuacji życiowej strony wnioskującej, musi wystąpić również co najmniej jeden z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.). Ubóstwo jest często drugą bądź kolejną przesłanką kwalifikującą do przyznania świadczenia. Wysoki odsetek osób korzystających ze środków społecznych stanowiły osoby legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności. Z roku na rok zwiększa się liczba osób długotrwale lub ciężko chorych, które wymagają wsparcia Ośrodka. Pomocą i wsparciem objęte są również osoby starsze, schorowane, z niskimi dochodami, a także osoby bezrobotne.

RODZAJE ŚWIADCZEŃ WEDŁUG KWOT PRZEZNACZONYCH NA ICH REALIZACJĘ ORAZ LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO W 2024 ROKU

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia
Pobyt w domach pomocy społecznej	1 511 657,38 zł	39
Zasiłki stałe	994 361,07 zł	112
Zasiłki okresowe	255 703,78 zł	115
Zasiłki celowe,	68 830,00 zł	113
w tym specjalne zasiłki celowe	32 080,00 zł	63
Program „Posiłek w szkole i w domu”	177 587,00 zł	286
Usługi opiekuńcze	60 449,40 zł	111
Składki zdrowotne (dla osób pobierających zasiłki stałe)	85 188,71 zł	105
Schronienie	75 679,16 zł	11
Sprawienie pogrzebu	17 470,00 zł	9

Źródło: System dziedziny POMOST oraz sprawozdanie MPiPS-03-R za I-XII 2024r.

Pomoc finansowa dla najuboższych mieszkańców miasta realizowana była przede wszystkim w formie zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych, (tj. świadczeń wypłacanych z dotacji celowej z budżetu państwa), a także zasiłków celowych (tj. jednorazowych świadczeń przyznawanych na określony miesiąc, będących zadaniem własnym gminy). W 2024 roku środki przeznaczone na wyżej opisaną pomoc wyniosły 1 318 894,85 zł, z czego na zasiłki stałe wydatkowano 994 361,07 zł, na zasiłki okresowe 255 703,78 zł, a na zasiłki celowe 68 830,00 zł.

Jednym z narzędzi pracy stosowanym przez pracowników socjalnych jest kontrakt socjalny, który stanowi pisemną umowę pomiędzy klientem Ośrodka Pomocy Społecznej a pracownikiem socjalnym. Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny, albo wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej czy też przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu danej osoby. W 2024 roku pracownicy socjalni zawarli 31 kontraktów, których postanowienia dotyczyły przede wszystkim aktywnego poszukiwania pracy, podjęcia prac społecznie użytecznych. W przypadku osób uzależnionych od alkoholu – w ramach kontraktów socjalnych zobowiązanie dotyczyło podjęcia terapii odwykowej oraz dokumentowania wydatków ponoszonych w ramach przyznanej pomocy finansowej.

W przypadku, gdy istniała uzasadniona obawa, że środki finansowe wydatkowane będą przez świadczeniobiorcę niezgodnie z przeznaczeniem, czy też gdy beneficjent wymagał natychmiastowej pomocy, świadczenie realizowane było w formie bezgotówkowej. Taka forma pomocy jest możliwa dzięki współpracy Ośrodka z firmami (np. sklepem spożywczym, Tauronem- Polską Energią S.A.), czy instytucjami (Urzędem Miejskim, spółdzielniami mieszkaniowymi: MSM, „Strzecha”), bądź zobowiązując klienta do udokumentowania dokonania zakupu (np. opału, leków czy odzieży) poprzez okazanie faktury.

**WYSOKOŚĆ KWOT I FORMY REALIZACJI ŚWIADCZEŃ PRYZNAWANYCH
W FORMIE ZASIŁKÓW w 2024 ROKU**

1.	Świadczenia wypłacane w formie gotówki	1 336 491,94 zł
2.	Świadczenia wypłacane w formie bezgotówkowej:	159 989,51 zł
	dofinansowanie do czynszu, regulowanie zadłużeń (UM, spółdzielnia MSM, „Strzecha”, Tauron)	37 735,47 zł
	zakup artykułów spożywczych w sklepie	53 067,44 zł
	gorący posiłek (wydawany w szkołach, przedszkolach, żłobku) – „Posiłek w szkole i w domu”	69 186,60 zł
SUMA		1 496 481,45 zł

Źródło: System dziedziny POMOST oraz sprawozdanie MPiPS-03-R za I-XII 2024

III. WSPIERANIE RODZINY

Efektywny i spójny system wspierania rodziny stanowi jeden z celów operacyjnych "Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026". Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo – wychowawczych realizowane jest między innymi w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny” zbudowanego w oparciu o założenie, że jest to proces zorganizowanych, skoordynowanych, kompletnych i ciągłych działań, realizowanych wspólnie przez współpracujące ze sobą ściśle instytucje pomocowe w gminie.

Skoordynowane działania realizowane są w oparciu o następujące programy:

- „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025”,
- „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025”.

Założeniem ww. programów jest rozwijanie i udoskonalanie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie wspierania rodzin w realizowaniu ich funkcji społecznych, opiekuńczych, wychowawczych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. ASYSTENT RODZINY – WSPARCIE DLA RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ

Wśród mieszkańców Lublińca jest wiele rodzin niewydolnych w pełnieniu funkcji, które powinna wypełniać rodzina. Choć nie wszystkie spośród nich kwalifikują się do wsparcia ze środków społecznych, to jednak mogą one korzystać z innych działań, które umożliwiają systemowe oddziaływanie na ich środowisko.

W 2024 roku kontynuowano działania asystenta rodziny, którego rolą jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodziny dysfunkcyjne, czyli te rodziny, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze najczęściej odznaczają się zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego i częstymi zmianami partnerów. Zjawiskom patologicznym w postaci nadużywania alkoholu czy innych środków psychoaktywnych, przemocy,

łamania norm społeczno-prawnych często towarzyszy bezrobocie, niezaradność życiowa, czasami choroba psychiczna któregoś z członków rodziny.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi nakierowana była na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci.

Do podstawowych zadań należało:

- pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów poprzez wzmocnienie ich funkcji,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami,
- przeciwdziałanie utrwalaniu postaw destrukcyjnych, agresywnych, aspołecznych w środowisku dzieci i młodzieży.

Część rodzin korzystała ze wsparcia w formie usług asystenta rodziny, ponadto rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi korzystały z poradnictwa specjalistycznego realizowanego przez Punkt Konsultacyjny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49) dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina organizuje pracę z rodziną, zapewnia szeroko rozumiane wsparcie, w tym usługę asystenta rodziny. Asystent rodziny to według ustawy osoba, która współpracuje z rodziną, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu swych ról, głównie funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Współpraca z asystentem rodziny przynosi wiele korzyści rodzinom korzystającym z tego rodzaju wsparcia, przyczynia się do poprawy relacji w rodzinie, zwiększa kompetencje rodzicielskie, motywuje do poprawy sytuacji socjalno-bytowej.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi ośrodka;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielania pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielenie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lublińcu zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. Podstawowe działania z rodziną asystent podejmuje w miejscu zamieszkania tej rodziny oraz w jej najbliższym otoczeniu. Asystent rozpoczyna współpracę z rodziną wymagającą wsparcia po przeprowadzeniu w tej rodzinie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było 35 rodzin, z czego 14 rodzin zostało zobowiązanych postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublińcu do współpracy z asystentem, 6 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta na wniosek placówek oświatowych, 1 rodzina na wniosek Rzecznika Praw Dziecka. Z pozostałymi 14 rodzinami asystent rodziny podjął współpracę na wniosek pracownika socjalnego Ośrodka, za zgodą rodziny.

Zwieńczeniem pracy asystenta rodziny winno być osiągnięcie efektu podstawowej stabilizacji życiowej, co pozwala rodzinie na dalsze samodzielne wychowanie dzieci lub ich powrót do rodziny biologicznej. Zdarzają się jednak sytuacje, kiedy rodzina nie poprawia swojej sytuacji życiowej, pomimo wielu starań i zabiegów, funkcja opiekuńczo -wychowawcza jest przez nią wypełniana w niedostateczny sposób.

W 2024 roku z 11 rodzinami asystenci zakończyli pracę. W przypadku 8 rodzin w efekcie współpracy z asystentem rodziny nastąpiła poprawa sytuacji, zostały zrealizowane wszystkie zadania zawarte w planie pracy z rodziną, co pozwoliło rodzinom na prawidłowe, już samodzielne funkcjonowanie. Do innej miejscowości przeprowadziła się 1 rodzina, a w 2 rodzinach wsparcie asystenta rodziny zostało zakończone z uwagi na brak efektów pracy- nierealizowanie planu pracy.

Przyczyną zakończenia pracy z rodziną przez asystentów było przede wszystkim osiągnięcie celów założonych w planie pracy. Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin i chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian pod kierunkiem asystenta pełniącego funkcję doradcy, edukatora.

Objęcie rodziny wsparciem asystenta nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, niemniej wspieranie najbardziej

niewydolnych wychowawczo rodzin od ponad 12 lat uchroniło wiele dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W 2024 roku na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu wydał kwotę 358 838,32 zł. Na dzień 31.12.2024 r. w rodzinach zastępczych umieszczonych było 37 dzieci z gminy Lubliniec.

W 2024 roku na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu wydał kwotę 415 897,78 zł. Na dzień 31.12.2024 r. w placówce opiekuńczo – wychowawczej przebywało 12 dzieci z gminy Lubliniec.

Od sierpnia 2023 roku Zarządzeniem nr 18/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu z dnia 18 sierpnia 2023 r. wprowadzono „Procedurę postępowania pracownika socjalnego i asystenta rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”. Procedura ta daje pracownikom Ośrodka jasne i spójne wytyczne w zakresie pracy z rodziną.

2. WYPOCZYNEK WAKACYJNY DLA DZIECI Z RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ MOPS

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu jako realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 sfinansował działania profilaktyczne, tj. letnie kolonie profilaktyczne dla 20 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych przemocą domową, objętych wsparciem i pomocą tutejszego Ośrodka. Kolonie letnie zorganizowała firma „Lutur” Sp. z o.o. i w 2024 roku dzieci wyjechały do Ełku, gdzie przez okres od 2 lipca 2024 roku do 11 lipca 2024 roku uczestniczyły w zajęciach profilaktycznych. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 31 800,00 zł.

3. WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”

Realizując strategiczne założenia celu operacyjnego pn. „efektywny i spójny system wspierania rodziny” Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021–2026” oraz założenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024–2026”, dzieci i młodzież objęte zostały w 2024 roku dożywianiem w przedszkolach, szkołach i żłobku. Działanie to odbywało się w ramach wieloletniego rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Kontynuacja Programu przewidywała zaangażowanie finansowe budżetu państwa (dotacja obejmuje do 60% całkowitych kosztów zadania), a także umożliwiła gminie długofalowe planowanie działań w zakresie dożywiania. Z programu korzystały przede wszystkim dzieci i młodzież do ukończenia nauki na poziomie ponadpodstawowym, ale również osoby starsze, samotne i długotrwale chore niebędące w stanie zaspokoić tych potrzeb we własnym

zakresie, czy też dzieci młodsze pozostające w domu pod opieką rodziców. Zapewnienie posiłku było kluczowym zadaniem wielozakresowego systemu wspierania rodziny i dzięki sprawdzonej procedurze monitorowania potrzeb w tym zakresie, eliminowało w gminie problem niedożywienia.

W 2024 roku z pomocy korzystały rodziny, których dochód nie przekraczał 200% ustawowego kryterium dochodowego.

Na realizację Programu w 2024 r. wydatkowano kwotę 177 586,60 zł – z dotacji celowej z budżetu państwa pochodziło 105 000,00 zł (59,13% całości kosztów), natomiast 72 586,60 zł (czyli 40,87%) z budżetu gminy. Z programu skorzystało 286 rodzin/osób.

Program umożliwiał udzielenie pomocy w następujących formach:

- gorący posiłek realizowany w placówkach szkolnych (49 uczniów), przedszkolnych (34 dzieci) oraz w żłobku (6 dzieci);
- świadczenie pieniężne przeznaczone na zakup żywności (138 osób).

W ostatni roku wzrosła liczba osób korzystających z pomocy w ramach programu dożywiania. Znaczący wpływ miało na to podwyższenie kryterium dochodowego do wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 w/w ustawy o pomocy społecznej.

**LICZBA DZIECI I OSÓB DOROSŁYCH DOŻYWIANYCH W LATACH 2021 – 2024
ORAZ KOSZTY REALIZACJI**

Rok	Liczba dzieci i osób dorosłych	Koszt dożywiania	Z tego: z dotacji celowej z budżetu państwa	Z tego: ze środków własnych gminy
2021	287	124 607,00 zł	68 607,00 zł	56 000,00 zł
2022	247	120 427,90 zł	72 256,74 zł	48 171,16 zł
2023	239	135 987,70 zł	81 592,62 zł	54 395,08 zł
2024	286	177 586,60 zł	105 000,00 zł	72 586,60 zł

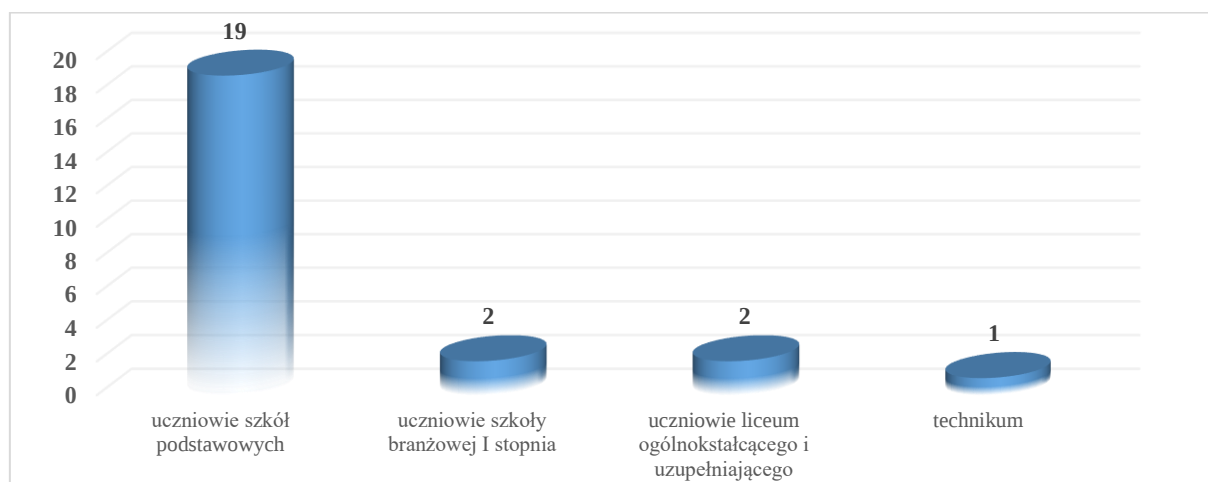
Źródło: opracowanie własne MOPS

4. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2010 roku realizuje Narodowy Program Stypendialny, dotyczący pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w formie stypendium i zasiłku szkolnego. Na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielana jest dotacja z budżetu państwa, przekazywana przez Wojewodę Śląskiego. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Lublińca mają na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do nauki wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W 2024 roku stypendium szkolne otrzymało 24 uczniów. Poniższy wykres prezentuje ilość uczniów, którzy skorzystali ze stypendiów szkolnych z podziałem na rodzaj szkół.

**WYKRES – LICZBA UCZNIÓW, KTÓRZY OTRZYMALI STYPENDIA SZKOLNE
Z PODZIAŁEM NA RODZAJ PLACÓWKI**

Pomoc materialną o charakterze socjalnym – stypendium szkolne dla uczniów realizowano w następujących formach:

1. Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, takich jak:
  - nauka języka obcego,
  - zajęcia dodatkowe, np. kurs programowania.
2. Pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności na:

- zakup podręczników i książek poszerzających wiedzę edukacyjną,
  - zakup pomocy dydaktycznych, przyborów szkolnych,
  - zakup odzieży sportowej,
  - zakup komputera, akcesoriów komputerowych, oprogramowania, drukarki, tuszy do drukarki, naprawa i wymiana części w sprzęcie komputerowym,
  - zwrot za abonament internetowy,
  - zakup okularów korekcyjnych.
3. Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez uczniów szkół ponadpodstawowych:
- zwrot za dojazd na kurs zawodowy poza miejscem zamieszkania,
  - zakwaterowanie w Bursie szkolnej.
4. Refundacja opłat i wydatków wymaganych przez szkołę: ubezpieczenie, Rada Rodzicielska.

Z pomocy materialnej o charakterze socjalnym - zasiłku szkolnego w 2024 r. skorzystał 1 uczeń (w formie pokrycia kosztów związanych z procesem edukacyjnym). Pomoc w formie zasiłku szkolnego jest świadczeniem niezależnym od dochodu. Zasiłek szkolny przyznany był 1 uczniowi zamieszkałemu na terenie Lublińca i znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu choroby rodzica. W 2024 roku na pomoc w formie zasiłków szkolnych przyznano i wypłacono kwotę 620,00 zł.

Na realizację Narodowego Programu Stypendialnego w 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu wydatkował kwotę 10 977,75 zł (stypendia szkolne – 10 357,75 zł, zasiłki szkolne – 620,00 zł) – z dotacji celowej z budżetu państwa pochodziło 8 700,51 zł, z budżetu gminy 2 277,24 zł.

5. KARTA DUŻEJ RODZINY

W 2024 roku Dział Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu kontynuował realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. W roku sprawozdawczym złożono łącznie 103 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny w tym 63 wnioski dla nowych rodzin: 24 rodziny, w skład których

wchodzą również niepełnoletnie dzieci oraz 39 rodzin, w których rodzice mieli kiedykolwiek na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku (zgodnie ze zmianą, która weszła z dniem 1 stycznia 2019 r.). Wydano 197 kart tradycyjnych oraz 199 kart elektronicznych.

Od początku funkcjonowania Karty Dużej Rodziny skorzystało z niej 1441 rodzin, w tym 2467 rodziców – od 2019 roku byli to również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli, co najmniej troje dzieci (1388 osób), natomiast z takiej formy ulg na podstawie Karty Dużej Rodziny skorzystało lub nadal korzysta 1834 dzieci.

W 2024 roku nastąpił znaczny spadek liczby wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

---

1. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym tworzenie zespołów interdyscyplinarny. Natomiast zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej ośrodki pomocy społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego.

W związku ze zmianą nowelizacji przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w dniu 22 kwietnia 2024 r. Burmistrz Miasta Lublińca powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, który liczy 12 członków – przedstawicieli następujących instytucji:

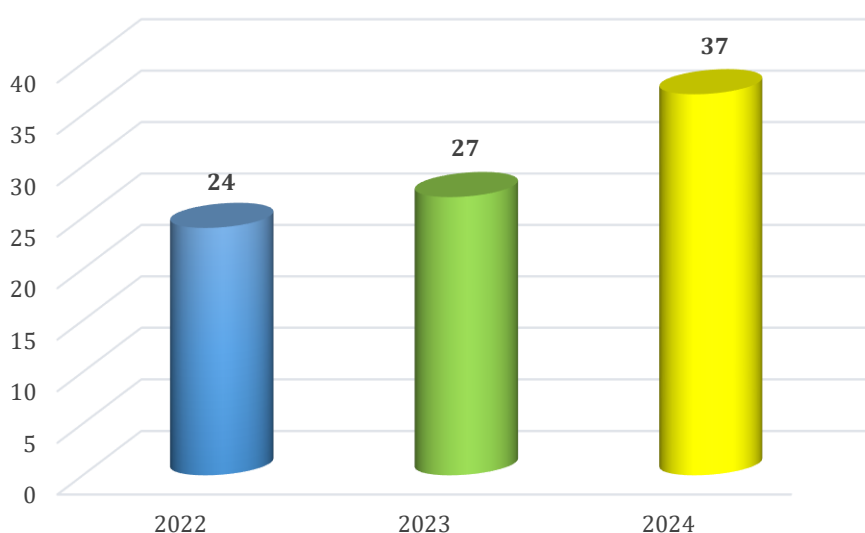
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendy Powiatowej Policji w Lublińcu,
- Szkoły Podstawowej nr 2,
- Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Lublińcu,
- Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Lublińcu,
- Prokuratury Rejonowej w Lublińcu,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Żandarmerii Wojskowej
- służby zdrowia.

Zatem w 2024 roku funkcjonowały 2 Zespoły tj. do dnia 21 kwietnia 2024 r. Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który liczył 11 członków i nowo powołany Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Przewodniczącą Zespołu została wybrana Pani Katarzyna Budziałowska, wieloletni pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań ww. podmiotów, w szczególności poprzez diagnozowanie problemu przemocy domowej, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. Wszystkie te zadania mają jeden nadrzędny cel, jakim jest udzielanie pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy domowej na terenie gminy Lubliniec.

W 2024 roku odbyły się łącznie 8 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W minionym roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 37 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 13 procedur zostało wszczętych przez KPP w Lublińcu, 12 procedur wszczęli pracownicy socjalni MOPS w Lublińcu, 7 procedur wpłynęło od ZI z innych gmin i 5 procedur wpłynęło z placówek oświatowych. W ubiegłym roku zakończonych zostało 13 procedur, w tym 1 została przekazana do ZI w innej gminie, 1 procedura została zamknięta z powodu braku podstaw, w jednym przypadku stwierdzono konflikt, a w pozostałych procedurach zaprzestano stosowania przemocy i jest prowadzony monitoring.

Liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" w latach 2022-2024

W przypadku 10 osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” Zespół Interdyscyplinarny skierował wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych o spowodowanie leczenia odwykowego. Zostały także wydanych 6 skierowań na program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny w przypadkach 3 procedur informował Sąd Rejonowy w Lublińcu o doznawaniu przemocy fizycznej bądź psychicznej przez małoletnie dzieci ze strony jednego z rodziców, w pozostałych procedurach z udziałem małoletnich dzieci sąd zawiadomiła policja. Do Komendy Powiatowej Policji w Lublińcu zostało skierowanych 8 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 207 KK nad małoletnim dzieckiem.

W przypadku wszystkich ww. procedur zostały powołane grupy diagnostyczno-pomocowe. W roku 2024 w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” było przeprowadzonych 87 grup diagnostyczno-pomocowych, które m.in. dokonują oceny sytuacji domowej osób objętych procedurą, realizują procedurę „Niebieskie Karty”, prowadzą bieżący monitoring sytuacji ww. osób etc.

2. SZKOLENIA I SEMINARIA

Pierwszym wspólnym z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lublińcu działaniem profilaktyczno-edukacyjnym Zespołu interdyscyplinarnego było zorganizowane w dniu 27 maja 2024 r. seminarium szkoleniowe pt. *„Przemoc domowa – rozwiązania w obszarze pomocy psychologicznej, pracy socjalnej i interwencji – aspekt merytoryczny i formalny”*. Seminarium odbyło się w Miejsko – Powiatowej Bibliotece Publicznej w Lublińcu „LUBITEKA” i prowadziła je specjalistka ds. przeciwdziałania przemocy domowej mgr Liliana Krzywicka - psycholog, socjolog, certyfikowany superwizor, członek i przewodnicząca Rady Ekspertów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W dniu 25 listopada 2024 r. w Lublińcu w sali konferencyjnej na stadionie miejskim odbyło się seminarium szkoleniowe pt. *„Praca z dorosłymi osobami uwikłanymi w przemoc w warunkach procedury Niebieskie Karty”* zorganizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Lublińcu. Uczestnikami szkolenia byli pracownicy socjalni z tutejszego Ośrodka i dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji w Lublińcu, czyli członkowie grup diagnostyczno-pomocowych, którzy stanowią podstawową komórkę odpowiedzialną za prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” w świetle nowych przepisów. Szkolenie prowadziła psycholog Sabina Lasok – Chwiedoruk, certyfikowany specjalista i superwizor w zakresie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, praktyk w obszarze psychotraumatologii, specjalizujący się również w tematyce nadużyć seksualnych.

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu jako realizator „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025” sfinansował szkolenia dla pracowników Ośrodka realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (pracowników socjalny, asystentów rodziny) mające na celu podniesienie ich kompetencji zawodowych w tym obszarze, to są szkolenia pt.:

- „Praktyczne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej” (luty 2024),
- „Dokumentacja Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno – Pomocowych po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Realizacja procedury Niebieska Karta” (kwiecień 2024),
- „Przeciwdziałanie przemocy domowej – nowe rozwiązania – Procedura Niebieskie Karty w świetle znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” (maj 2024),
- „Zadania i kompetencje Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych oraz psychologiczne aspekty pracy z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową” (wrzesień 2024),
- „Praca z dorosłymi osobami uwikłanymi w przemoc w warunkach procedury „Niebieskiej Karty” (listopad 2024).

3. KAMPANIA „16 DNI PRZECIW PRZEMOCY”

Wzorem ubiegłego roku w ramach obchodów Lublinieckiej Kampanii „16 dni przeciw przemocy” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu wraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Lublińcu w dniach 26–29 listopada 2024 r. zorganizował dla uczniów lublinieckich szkół podstawowych wizytę studyjną pt. „POZNAJ NAS LEPIEJ”. Zaproszona młodzież podczas wizyt studyjnych miała okazję zwiedzić zabytkowy budynek Ośrodka i dowiedzieć się jakie zadania są realizowane, w tym z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej czy wspierania rodziny. Uczniowie zostali zapoznani z zawodem pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Zaprezentowano także krótki film – pierwszy odcinek serialu "Nieobojętni", który jest inspirowany prawdziwymi historiami, pokazującymi jak wiele może zmienić Twoja reakcja na przemoc. Każdy z uczestników otrzymał również specjalnie na tę okazję wydaną zakładkę do książki „Rozmowa ma MOC! Rozmowa ratuje życie” zawierającą najważniejsze numery telefonów zaufania (do pobrania poniżej). Spotkania z uczniami były okazją do

uwrażliwienia młodych ludzi na problemy społeczności lokalnej, a także próbą zachęcenia do kształcenia się w zawodach pomocowych.

W spotkaniach uczestniczyli uczniowie klas VII i VIII następujących szkół: Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 4, Szkoła Podstawowa Katolickiego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. św. Edyty Stein. Ponadto w dniu 20 listopada 2024 r. tutejszy Ośrodek odwiedziły przedszkolaki z Niepublicznego Przedszkola Językowego „Wyspa Szkrabów” w Lublińcu, którym zawód pracownika socjalnego został przybliżony w formie edukacyjnej zabawy.

V. WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ZDROWIE PSYCHICZNE

System pomocy osobom niepełnosprawnym – w tym osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowi jeden z elementów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026”, którego celami operacyjnymi są: *„rozwój systemu rehabilitacji, aktywizacji i wsparcia osób niepełnosprawnych” oraz „poprawa dostępu do specjalistycznej opieki i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi”.*

Praca socjalna realizowana przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu miała na celu ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnorodnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowanie i monitorowanie kontaktów rodzinnych, uwrażliwianie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych, rozpowszechnianie idei wolontariatu. Z kolei praca socjalna nakierowana na problemy dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi skupiała się na motywowaniu do poddania się badaniom diagnostycznym w poradniach zdrowia psychicznego, motywowaniu do podjęcia leczenia, wspieraniu osoby i rodziny oraz pomocy we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

1. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Jedną z form pomocy dla osób starszych lub długotrwale i ciężko chorych są usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni, nie mogą takiej pomocy zapewnić. Osoby korzystające z pomocy Ośrodka to zarówno osoby samotne, ale także i takie, które mają rodzinę, jednakże członkowie rodziny mieszkają poza granicami kraju, wyjechali w celach zarobkowych do innych miast lub też z uwagi na konieczność kontynuowania pracy zawodowej nie mogą całodobowo sprawować opieki nad starszym czy niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Pomoc w wyżej opisanej formie umożliwia osobie starszej jak najdłuższe pozostanie w swoim najbliższym otoczeniu, pozwala również na oddalenie w czasie decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej.

W 2024 roku z usług skorzystało łącznie 111 osób w przedziale wiekowym od 55 do 101 lat. Spośród osób korzystających z tego rodzaju wsparcia 97 osób stanowiły osoby zamieszkujące samotnie lub prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe, natomiast 14 osób zamieszkiwało z rodziną. Osoby korzystające z tej formy pomocy w zdecydowanej większości stanowiły kobiety – 82 osób, natomiast mężczyźni stanowili grupę 29 – osobową. Z kolei z grupy 111 osób, które korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych, 102 osoby to seniorzy w wieku powyżej 65 lat. Sytuacja taka ma miejsce z uwagi na fakt, iż wzrasta liczba osób starzejących się. Wszelkie publikowane dane statystyczne wskazują, że kraje Europy, w tym Polska, stają przed faktem starzenia się populacji. Problem ten dotyczy również Gminy Lubliniec, gdzie w roku 2021 Lubliniec zamieszkiwało 5 013 seniorów (21,86 % ogółu mieszkańców), w roku 2022- 5147 seniorów (22,45% ogółu mieszkańców), w roku 2023- 5 230 seniorów (23,13 % mieszkańców), natomiast według stanu na 31 grudnia 2024r. w Lublińcu zamieszkiwało 5 289 seniorów, którzy stanowili 23,67 % ogółu mieszkańców - dane dotyczą mężczyzn 65+ i kobiet 60+.

Zespół Usług Opiekuńczych stanowiło 9 opiekunek zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Usługi opiekuńcze świadczone były w systemie dwuzmianowym od poniedziałku do piątku oraz w sobotę w systemie jednozmianowym. W 2024 roku opiekunki świadczyły usługi opiekuńcze przez 13 218 godzin.

Do codziennych czynności opiekunek należało:

pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
opieka higieniczna,
zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Koszt jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze wynosi 1% najniższej emerytury w dniu wydania decyzji administracyjnej, w 2024 roku była to kwota 18,00 zł. Osoby, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego są zwalniane z ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze. Szczegółowe warunki przyznawania oraz zasady zwalniania z odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr 40/III/2024 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Spośród 111 osób korzystających z tej formy wsparcia, z odpłatności za usługi zwolnione zostały 4 osoby, natomiast 1 osoba nie ponosiła ww. odpłatności na podstawie obowiązującej tabeli stawek odpłatności za usługi opiekuńcze.

2. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Domy pomocy społecznej świadczą na poziomie obowiązującego standardu osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb. Na terenie gminy Lubliniec znajdują się trzy domy pomocy społecznej:

- DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kochcickiej
  - miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2024 roku wynosił 5 427,72 zł,
- DPS „Dom Kombatanta” przy ul. Cyrana 10 dla osób przewlekle somatycznie chorych
  - miesięczny koszt utrzymania w 2024 roku to 5 523,39 zł,
- DPS „Zameczek” przy ul. 77 GPP 2 dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
  - miesięczny koszt utrzymania w 2024 roku to kwota 6 871,42 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest dla osoby korzystającej z tej formy pomocy odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, a do wnoszenia opłat za pobyt zobowiązani są w kolejności:

- mieszkaniac – do wysokości 70% własnego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi;
- gmina, z której osoba została skierowana.

KOSZT POBYTU W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ PONOSZONY PRZEZ GMINĘ W LATACH 2020 - 2024

Rok	Ilość osób umieszczonych w DPS	Koszt pobytu w DPS ponoszony przez Gminę
2020	35	838 562,45 zł
2021	34	860 990,72 zł
2022	35	1 063 852,99 zł
2023	37	1 286 844,46 zł
2024	39	1 511 657,38 zł

Źródło: opracowanie własne MOPS

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu skierował 5 osób do domu pomocy społecznej.

W 2024 roku zmarło 3 mieszkańców DPS pochodzących z Gminy Lubliniec. Koszt pobytu wszystkich 39 osób przebywających w domach pomocy społecznej wyniósł w 2024 roku 1 511 657,38 zł. Rodziny osób skierowanych partycipowały w kosztach pobytu swoich bliskich w DPS w wysokości 37 219,09 zł, zatem rzeczywista wysokość kosztów, jakie poniosła gmina na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej, wyniosła 1 474 444,29 zł.

Osobom wymagającym wsparcia Ośrodek w pierwszej kolejności stara się zapewnić pomoc w środowisku - oferuje usługi opiekuńcze a także uczestnictwo w Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora”. Dopiero w przypadku, gdy taka pomoc jest niewystarczająca, zostaje wydane skierowanie do domu pomocy społecznej.

W przypadku osób starszych i niepełnosprawnych zachodzi potrzeba rozwijania ośrodków wsparcia, które umożliwiają pozostawienie tych osób w swoim środowisku zapewniając im godziwe warunki bytowania i aktywizowania. Dodatkowym argumentem przemawiającym za rozwijaniem ośrodków wsparcia jest znacznie niższy koszt korzystania z usług oferowanych przez ww. ośrodki w porównaniu do kosztów utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiada odpowiednią bazę do świadczenia usług w miejscu zamieszkania ww. osób, tzw. sieć wsparcia środowiskowego stworzoną poprzez:

- świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora”.

Z dniem 1 stycznia 2024r. powołano Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy-placówkę realizującą zadania wynikające z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, głównie z zakresu rehabilitacji społecznej.

Sieć wsparcia środowiskowego pozwala objąć pomocą osoby wymagające konkretnej specjalistycznej, fachowej pomocy w ich naturalnym środowisku oddalając w czasie potrzebę skierowania do domu pomocy społecznej, czy w ogóle ją wykluczając.

3. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po raz czwarty realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Program zapewniał osobom ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności bezpłatną usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W roku sprawozdawczym w Programie wzięły udział 43 osoby niepełnosprawne. Wśród uczestników były osoby z różnymi niepełnosprawnościami (np. ortopedycznymi, neurologicznymi, schorzeniami narządu wzroku), mniej lub bardziej samodzielne, z chorobami współistniejącymi. Osoby te zgłosiły się do Programu, ponieważ pomimo swojej ograniczonej sprawności chciały korzystać z życia, wychodzić z domu, uczestniczyć w życiu społeczno-kulturalnym, uczyć się samodzielnego funkcjonowania zarówno w domu, jak i poza nim. Usługi asystenta w szczególności polegały na: wyjściu w wybrane przez uczestnika miejsce (np. świątynie, placówki służby zdrowia, znajomi, rodzina, różnego rodzaju instytucje), zakupach, nawiązaniu kontaktu i współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury, ale również wspólnym przebywaniu z asystentem.

Program przyniósł niepełnosprawnym uczestnikom wiele korzyści, m.in. chętniej wychodzili oni z domu, bardziej dbali o siebie (swój wygląd, odżywianie, stan zdrowia), usprawnione zostały różne funkcje organizmu (np. chodzenie, wykonywanie codziennych czynności poprzez m.in treningi czystościowe, wspólne spacerzy), zapoznali się z ofertą miasta w zakresie wykorzystania czasu wolnego, częściej uczestniczyli w różnego rodzaju wydarzeniach oraz usługach zdrowotnych. Ponadto między asystentami i uczestnikami Programu nawiązały się więzi przyjacielskie, a większość deklaruje wzajemną pomoc nawet po zakończeniu Programu.

Ogólny koszt realizacji Programu wyniósł 397 027,32 zł, z czego 372 971,77 zł przeznaczono na wynagrodzenie dla asystentów. Asystenci wykonali łącznie 9451 godzin usług.

VI. AKTYWNOŚĆ I INTEGRACJA SPOŁECZNA SENIORÓW

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowi jeden z priorytetów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026”, którego celami operacyjnymi są *kompleksowe wsparcie seniorów i umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zapewnienie godnych i bezpiecznych warunków życia osobom starszym poprzez wsparcie finansowe i opiekuńcze.*

Ww. cele realizowane są poprzez:

- zapewnienie odpowiednich form opieki osobom jej wymagających,
- aktywizowanie osób starszych do udziału w życiu społecznym,
- usprawnienie osób starszych (pod względem fizycznym i psychicznym),
- aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym wymagających takiej opieki,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
- budowanie lokalnej sieci wsparcia dla seniorów.

Praca socjalna realizowana przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu miała na celu ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnorodnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowanie i monitorowanie kontaktów rodzinnych, uwrażliwianie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych, rozpowszechnianie idei wolontariatu.

1. DOM DZIENNEGO POBYTU „Klub Seniora”

Dom Dziennego Pobytu „Klub Seniora” jest placówką wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, która zapewnia opiekę oraz wszechstronną aktywizację osobom w wieku emerytalnym, w tym samotnym, osamotnionym oraz przewlekle chorym, których sprawność psychofizyczna umożliwia pobyt w środowisku oraz znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Osobom, dla których dotarcie do Klubu stanowi trudność zapewniony jest nieodpłatnie transport, w czasie którego nad bezpieczeństwem podopiecznych czuwa opiekun. Jednym z celów działania Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora” jest pobudzanie i wspieranie aktywności społecznej osób starszych. Dom Dziennego Pobytu „Klub Seniora”

dysponuje 40 miejscami, w 2024 roku z oferty Klubu skorzystało 40 osób (34 kobiety oraz 6 mężczyzn). Przedział wiekowy klubowiczów wynosił od 48 lat do 90 lat.

Celem działania „Klubu Seniora” jest realizacja zadań z uwzględnieniem potrzeb uczestników, przełamanie izolacji, tworzenie więzi emocjonalnej, aktywizacja oraz prawidłowa i sprawna organizacja zajęć opiekuńczo – terapeutycznych.

Prowadzone działania skupiały się głównie na:

- a) objęciu wsparciem jak największej grupy osób wymagających pomocy,
- b) aktywizacji uczestników w sferze twórczej, intelektualnej, ruchowej, emocjonalnej i społecznej,
- c) kształtowaniu pozytywnych emocji,
- d) organizowaniu zajęć rekreacyjnych, np.: wyjazdów, wycieczek, imprez okolicznościowych itp.,
- e) pomocy w rozwiązywaniu problemów osobistych klubowiczów, w tym spraw socjalnych oraz spraw związanych z dbaniem o zdrowie, kondycję fizyczną oraz psychiczną.

Praca Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora” realizowana była na podstawie rocznego planu działania, który obejmował zajęcia opiekuńczo – terapeutyczne.

Niniejszy plan zawierał:

- trening czystości i dbałości o wygląd zewnętrzny,
- trening zachowań prozdrowotnych,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia biblioteczne,
- trening umysłowy,
- trening czasu wolnego,
- zajęcia usprawniające,
- zajęcia plastyczne i rękodzielnicze,
- zajęcia ceramiczne,
- muzykoterapię,
- warsztaty nordic walking,
- zajęcia /konsultacje z psychologiem,
- pomoc socjalną,
- zajęcia rekreacyjne i inne.

Zajęcia prowadzone były przez instruktorów terapii zajęciowej.

W ramach imprez rekreacyjno-integracyjnych Klubowicze uczestniczyli w:

- Przedstawieniu jasełkowym w wykonaniu artystów z Zespołu Teatralnego „Trapez” działającego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Lublińcu;
- Występie z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka w Szkole Podstawowej nr 3 w Lublińcu;
- Pikniku Integracyjnym „Morza szum, ptaków śpiew” z okazji obchodów Dnia Mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kochcickiej 14;
- XXIV Pikniku Śląskim w Domu Pomocy Społecznej „Zameczek” w Lublińcu;
- Obchodach Dnia Mieszkańca zorganizowanego z okazji 35- lecia istnienia Domu Pomocy Społecznej Dom Kombatanta w Lublińcu;
- Obchodach Jubileuszu 130 lat istnienia Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublińcu organizowanego w Miejskim Domu Kultury w Lublińcu pod hasłem „Nie unikamy,- rozmawiamy”;
- Gali Seniora w Miejskim Domu Kultury w Lublińcu;
- Spotkaniu Wigilijnym w Restauracji „Rajska” w Lublińcu.

W Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora” udało się zorganizować:

- Bal Karnawałowy;
- Walentynki;
- Tłusty Czwartek;
- Z okazji Walentynek występ zespołu „Za młodzi na sen”;
- Yellow Party;
- Dzień Kobiet oraz Dzień Mężczyzny;
- Spotkanie z ratownikiem medycznym;
- Ostatki;
- Dzień Wiosny;
- Śniadanie Wielkanocne;
- Mikołajki.
- Świąteczną sesję fotograficzną.

Klubowicze wzięli także udział w Jarmarku Wielkanocnym zorganizowanym w Miejskim Domu Kultury, w Jarmarku Rękodzieła zorganizowanym na skwerze przy Miejskim Domu Kultury oraz w Jarmarku Bożonarodzeniowym zorganizowanym na lublinieckim rynku.

W ramach integracji międzypokoleniowej kontynuowano współpracę z lublinieckimi przedszkolami oraz uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także z Miejsko-

Powiatową Biblioteką Publiczną im. Józefa Lompy w Lublińcu, pracownik Biblioteki cyklicznie prowadził w Klubie zajęcia biblioteczne, w ramach kolejnej odsłony Narodowego Czytania podopieczni placówki udali się do LUBITEKI na czytanie lektury Juliusza Słowackiego „Kordian”.

W roku ubiegłym kontynuowano współpracę z Dziennym Domem Senior+ w Panoszowie, w Gminie Ciasna, dokąd Klubowicze udali się na Bal Karnawałowy.

W 2024 roku w Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora” realizowany był Projekt Socjalny „Siła tkwi w nas - warsztaty profilaktyczne 2024 jako forma przeciwdziałania uzależnieniom wśród osób starszych, uczestników Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora” w Lublińcu” skierowany do seniorów – podopiecznych ww. placówki. Działania projektowe finansowane były ze środków pozyskanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach Projektu zrealizowano niżej wymienione działania, których nadrzędnym celem była profilaktyka uzależnień:

- Arteterapię - warsztaty ceramiczne;
- Warsztaty robienia mydełek zapachowych,
- Warsztaty robienia świec ozdobnych;
- Muzykoterapię - jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego;
- Indywidualne konsultacje psychologiczne;
- Grupowe zajęcia psychologiczne;
- Wyjazdowe warsztaty terapeutyczne, integracyjne m.in. Warsztaty wokalne połączone ze zwiedzaniem siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w Koszęcinie, Wyjazd na Targi Seniora SILVER SILESIA 2024, które odbyły się na terenie Muzeum „Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie”, Wyjazd na lekcję muzealną połączoną ze zwiedzaniem Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Świętej Anny;

2. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” MODUŁ I oraz MODUŁ II

W 2024 roku Gmina Lubliniec (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu - realizator) realizowała program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pt. „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok w zakresie Modułu I oraz Modułu II.

W ramach Modułu I świadczone były usługi sąsiedzkie, które obejmowały pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-

pielęgniacyjną oraz w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Celem ww. wsparcia było zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania, seniorzy uzyskali pomoc między innymi w czynnościach dnia codziennego, przede wszystkim jednak zyskali poczucie bezpieczeństwa.

W ramach programu 6 osób zostało objętych wsparciem w formie usług sąsiedzkich, do świadczenia których zatrudniono także 6 opiekunów- sąsiadów.

Gmina Lubliniec w 2024 roku kontynuowała realizację program „Korpus Wsparcia Seniorów” w zakresie Modułu II, którego głównym celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych w wieku 60 lat i więcej przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

W 2024 roku na potrzeby programu zakupiono 70 miesięcznych abonamentów usługi teleopieki, w okresie od miesiąca stycznia do miesiąca czerwca, natomiast od miesiąca lipca ilość ta zwiększyła się o kolejnych 11 abonamentów, natomiast od miesiąca sierpnia ilość abonamentów zwiększyła się o następne 10 osób i wynosiła 91 abonamentów. Łącznie z Programu skorzystało 96 seniorów w wieku 60 lat i więcej, gdyż z przyczyn losowych seniorzy w trakcie trwania programu zmieniali się. Seniorzy korzystali z opasek bezpieczeństwa zakupionych w roku 2022, nie wystąpiła potrzeba zakupu nowych urządzeń.

Podczas realizacji programu zarejestrowano 415 zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa (tzw. alarmy SOS), z czego 2 zgłoszenia zakończyły się interwencją służb ratunkowych, w pozostałych przypadkach wsparcia udzielono prze telefon, przy pomocy osób z otoczenia lub też innych służb.

Wśród osób korzystających z programu nastąpiła poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez dostęp do „opieki na odległość”. Seniorzy, szczególnie osoby samotne czują się bezpieczniej wiedząc, że w każdej chwili mogą nawiązać kontakt z centrum monitoringu, wezwać pomoc w mało absorbujący sposób.

Na podstawie ubiegłorocznych doświadczeń wynikających z realizacji programu można stwierdzić, że program Korpus Wsparcia Seniorów stanowił duże wsparcie Gminy Lubliniec w zapewnianiu poczucia bezpieczeństwa seniorów w wieku 60 lat i więcej.

3. STOWARZYSZENIE ZŁOTE LATA

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej od 2016 roku działa Stowarzyszenie „Złote Lata”. Zostało ono powołane do życia przede wszystkim z myślą o wspieraniu osób starszych i samotnych, ale także w celu organizowania inicjatyw na rzecz rozwoju społecznego, promocji i organizacji wolontariatu.

W roku 2024 udało się pozyskać środki finansowe na realizację dwóch przedsięwzięć:

Pierwsza oferta dotyczyła dotacji pozyskanej w ramach konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych Miasta Lublińca w 2024 r. z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pt. „Na muzyczną nutę”. Projekt ten skierowany był do osób starszych, mieszkańców miasta Lublińca. Jego celem było krzewienie kultury - ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej - poprzez integrację i aktywizację osób biorących udział w proponowanych działaniach oraz rozbudzanie zainteresowań związanych z muzyką, jako istotną częścią dorobku kulturowego każdego kraju. Ponadto celem zadania było podniesienie jakości życia seniorów, często wykluczonych społecznie, poprzez obcowania z muzyką. Projekt "Na muzyczną nutę" miał także na celu promocję lublinieckiego zespołu "Za młodzi na sen", który jest godnym reprezentantem lublinieckich seniorów na scenie rodzimej i poza miastem. Jest to zespół wielokrotnie zapraszany do uświetniania uroczystości i ważnych wydarzeń w kalendarzu miasta Lublińca jak np. jubileuszy par małżeńskich, wigilii miejskiej czy dnia seniora. Z powodzeniem występuje także poza Lublińcem towarzysząc obchodom dożynkowym czy targom senioralnym. Zespół śpiewaczy integruje się także z klubami senioralnymi spoza Lublińca, a sam przynależy (jako sekcja) do Domu Dziennego Pobytu "Klub Seniora" w Lublińcu. W roku 2024 zespół obchodził swoje 10-lecie. W ramach niniejszego projektu zakupiono części niezbędnego sprzętu nagłaśniającego, który będąc na stanie Stowarzyszenia wspomagał działalność zespołu "Za młodzi na sen" i był wykorzystywany w czasie ich m. in. lublinieckich występów. Ponadto sprzęt przysłużył się inicjatywom przeprowadzanym z ramienia Stowarzyszenia. Zorganizowano ponadto wyjazd edukacyjny do Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu. Beneficjenci projektu zapoznali się z dorobkiem polskiej muzyki dzięki zwiedzaniu multimedialnego Muzeum. Seniorzy wzięli również udział w lekcji muzealnej.

Druga oferta dotyczyła dotacji pozyskanej w ramach procedury pozakonkursowej - grantu przyznawanego przez Burmistrza Miasta Lublińca. Działanie pt. „Lubliniecka Gala Seniora – Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia osób starszych” z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym miało na celu zintegrowanie środowiska osób starszych, w tym seniorów, którzy znajdują się w grupie ryzyka i mogą być

narażeni na uzależnienie od alkoholu. Działanie to przyczyniło się do zminimalizowania ryzyka ich wystąpienia, a także było okazją do promocji aktywnego, zdrowego stylu życia wśród starszych mieszkańców Miasta Lublińca. Stowarzyszenie „Złote Lata” zorganizowało w Światowy Dzień Seniora - 14 listopada „Lubliniecką Galę Seniora” w celach profilaktycznych. Wydarzenie odbyło się w Miejskim Domu Kultury w Lublińcu, a uczestnikami gali byli zaproszeni goście – seniorzy – mieszkańcy Lublińca, w tym uczestnicy DDP „Klub Seniora” w Lublińcu, członkowie instytucji zrzeszających seniorów oraz seniorzy z okolicznych gmin, członkowie organizacji i klubów senioralnych. Stowarzyszenie zorganizowało niniejsze wydarzenie przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lublińcu, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublińcu oraz Komendą Powiatową Policji w Lublińcu. Powyższe instytucje zaprezentowały swoją działalność profilaktyczną skierowaną do osób starszych - w tym prelekcję o bezpieczeństwie seniorów (Komenda Powiatowa Policji) oraz stanowiska informacyjne i punkty konsultacyjne. W celu promocji aktywnego i zdrowego stylu życia osób starszych miał miejsce występ artystyczny przygotowany przez „Kochanowicką Biesiadę”. Na scenie zaprezentował się również zespół „Za młodzi na sen” pod przewodnictwem pani Stefanii Bieli, który świętował swoje 10-lecie. Przeprowadzono ponadto konkurs wokalny dla osób starszych pt. „Głos Seniora”. Dla zwycięzców konkursu zakupiono nagród związane z profilaktyką zdrowia. Kwalifikacje do konkursu odbywały się poprzez przesłuchanie chętnych uczestników- seniorów przez panią Stefanię Biela w DDP „Klub Seniora” w wyznaczone dni, poprzedzające finałową Galę. Na zgromadzonych w MDK-u gości czekały drobne upominki - gadżety pamiątkowe i profilaktyczne. Działanie rozpowszechniono w lokalnej prasie, na stronie internetowej MOPS w Lublińcu i DDP „Klub Seniora” oraz poprzez plakaty informacyjne.

W roku 2024 Stowarzyszenie „Złote Lata” brało również udział w jarmarkach organizowanych na terenie miasta Lublińca, tj. w jarmarku wielkanocnym i bożonarodzeniowym, a także wrześniowym jarmarku rękodzieła.

Ponadto w okresie przedświątecznym Stowarzyszenie „Złote Lata” pozyskało finansowe wsparcie od właścicieli prywatnych firm i osób fizycznych, za które zakupiono paczki mikołajkowe dla seniorów – podopiecznych DDP „Klub Seniora” i podopiecznych korzystających z usług opiekuńczych świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu. Paczki zostały wręczone podczas spotkania z Mikołajem (DDP „Klub Seniora”) lub dostarczone osobiście przez członków Stowarzyszenia „Złote Lata” 40 osobom starszym, samotnym mieszkańcom Lublińca.

4. ŻŁOTA RĄCZKA DLA LUBLINIECKICH SENIORÓW 65+

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w lutym 2024 roku kontynuował lokalny program wsparcia dla lublinieckich seniorów pn. „Żłota Rączka dla Lublinieckich Seniorów 65+”, który polegał na zapewnieniu nieodpłatnej pomocy w drobnych, domowych naprawach, których seniorzy nie byli w stanie samodzielnie dokonać. W okresie od lutego 2024 r. do grudnia 2024 r. z tej formy wsparcia skorzystało 42 samotnych seniorów, a zakres prac obejmował w szczególności wymianę zamków, zawiasów, uszczelnienie ciekących kranów i wiele innych niewielkich domowych usterek, które dla osób starszych stanowiły duże utrudnienie w codziennym funkcjonowaniu. Łączny koszt wykonanych usług w 2024 r. wyniósł 4 725,00 zł. W 2025 lokalny program wsparcia dla lublinieckich seniorów pn. „Żłota Rączka dla Lublinieckich Seniorów 65+” będzie kontynuowany.

2. INNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

SPOTKANIE WIGILIJNE – w 2024 roku po raz kolejny zorganizowano w Restauracji „Rajska” wspólne spotkanie wigilijne, w którym uczestniczyli podopieczni Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora”, seniorzy z miasta Lublińca, a także najubożsi mieszkańcy miasta. Ponadto z myślą o osobach potrzebujących, niemogących uczestniczyć w spotkaniu wigilijnym tutejszy Ośrodek zorganizował posiłek wigilijny, który został dowieziony beneficjentom w dniu wigilii do ich miejsca zamieszkania. Z posiłku tego skorzystało 20 mieszkańców miasta, w tym osoby korzystające z pomocy społecznej, zwłaszcza z usług opiekuńczych.

VII. PROMOCJA ZATRUDNIENIA, REINTEGRACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB PODLEGAJĄCYCH WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Pomoc osobom czy rodzinom z problemem bezrobocia stanowi jeden z celów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021-2026”. Celem operacyjnym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu jest *„aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych oraz podnoszenie kwalifikacji i szans zatrudnienia mieszkańców na lokalnym rynku pracy”*.

Długotrwałe bezrobocie wpływa destrukcyjnie na psychikę ludzką, osłabia aktywność w poszukiwaniu pracy, wywołuje stres, apatię, poczucie krzywdy, poczucie bezsilności. W Lublińcu w dalszym ciągu liczną grupę osób korzystających ze wsparcia ze środków społecznych stanowiły osoby bezrobotne (osoby nieposiadające żadnych kwalifikacji zawodowych, z niskim wykształceniem lub jego brakiem).

Działania pracowników socjalnych wobec osób bezrobotnych skupiały się przede wszystkim na:

- objęciu pomocą materialną i niematerialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia,
- przygotowaniu i wspieraniu osoby bezrobotnej w trakcie poszukiwania pracy,
- niwelowaniu psychospołecznych skutków bezrobocia osób pozostających bez pracy i ich rodzin,
- zwiększeniu aktywności i zaangażowania osób bezrobotnych w działaniach służących usamodzielnieniu,
- readaptacji do środowiska pracy w przypadku długotrwale bezrobotnych,
- stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych,
- wykorzystaniu w pracy socjalnej kontraktów socjalnych służących aktywizacji zawodowej i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.

Oferta Ośrodka skierowana była zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

1. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne są narzędziem, które jest wykorzystywane do aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Pozwala uczestnikom na wspomagany finansowo i określony w czasie, częściowy powrót na rynek pracy. Finansowanie programu odbywa się ze środków Funduszu Pracy i środków gminy, w ramach porozumienia pomiędzy Starostwem Powiatowym a Gminą Lubliniec. Zgodnie z ww. Porozumieniem Gmina Lubliniec w 2024 roku mogła zapewnić udział w pracach społecznie użytecznych 14 osobom bezrobotnym zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lublińcu. W omawianym programie w okresie od marca do listopada 2024 r. wzięło udział łącznie 17 osób bezrobotnych korzystających z pomocy Ośrodka. Osoby uczestniczące w pracach społecznie użytecznych miały do przepracowania 40 godzin miesięcznie (nie więcej niż 10 godzin tygodniowo). Ogółem osoby bezrobotne przepracowały w Programie w 2024 roku 4724 godziny. Maksymalne miesięczne wynagrodzenie osoby wykonującej prace społecznie użyteczne wynosiło 492,00 zł, które nie jest wliczane do dochodu osoby/rodziny przy ustalaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Na wypłatę wynagrodzeń za prace społecznie użyteczne wydatkowano kwotę 56 098,00 zł, z czego 33 375,36 zł zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy ze środków z Funduszu Pracy. Pracownicy społecznie użyteczni pracowali na rzecz jednostek organizacyjnych gminy: Miejsko – Powiatowej Biblioteki Publicznej, Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych, Żłobka Miejskiego, Miejskiego Domu Kultury, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, wykonując prace porządkowo – gospodarcze, porządkowo – remontowe, obsługując Punkt Doraźnej Pomocy.

VIII. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH

Efektywny system wspierania osób z uzależnieniem oraz ich rodzin poprzez specjalistyczne poradnictwo i umożliwienie im uczestnictwa w terapii jest jednym z celów Profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, będącej elementem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026”.

Powyższe cele są realizowane m.in. poprzez:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową.

1. PUNKT KONSULTACYJNY

W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, celem którego jest prowadzenie bezpłatnego poradnictwa służącego zdiagnozowaniu problemów klienta w zakresie uzależnień, współuzależnienia i przemocy domowej oraz zaplanowanie pomocy i wsparcia dla osób i rodzin korzystających z tych konsultacji.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- udzielanie osobom i rodzinom wsparcia w formie konsultacji oraz porad profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy domowej;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (konsultacje, rozmowy podtrzymujące, grupa wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych);
- motywowanie i informowanie osób uzależnionych i współuzależnionych o możliwości podjęcia leczenia;
- udzielanie pomocy psychologicznej osobom w kryzysie emocjonalnym;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,

- konsultacje i pomoc prawna;
- dysponowanie aktualnymi informacjami o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji zajmujących się systemową pomocą dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych problemem przemocy domowej;
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

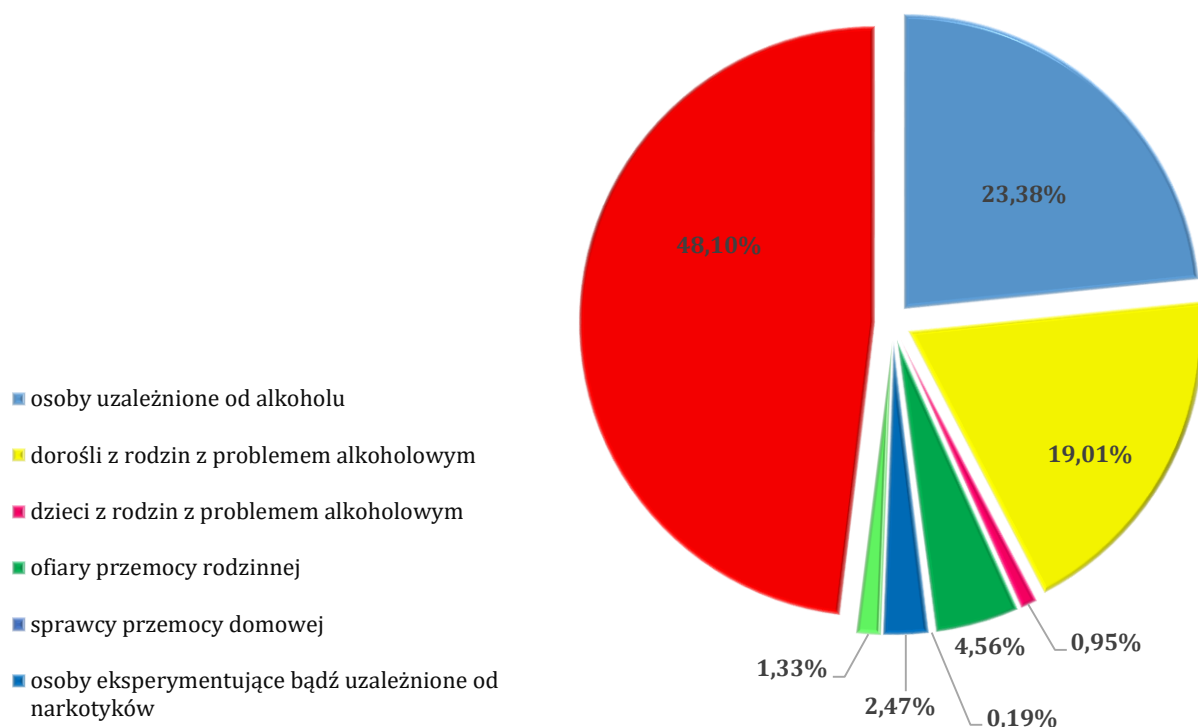
Ww. działania Punktu Konsultacyjnego świadczone są bezpłatnie dla mieszkańców Gminy Lubliniec, a także dla mieszkańców ościennych gmin z terenu powiatu lublinieckiego (gminy: Boronów, Ciasna, Kochanowice, Pawonków) na podstawie zawartych stosownych porozumień.

W 2024 r. w Punkcie Konsultacyjnym dyżury pełnili:

- konsultant ds. porad prawnych;
- konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy domowej;
- psycholog;
- konsultanta ds. uzależnień od alkoholu;
- psychoterapeuta;
- specjalista psychoterapii uzależnień (w tym od narkotyków, substancji psychoaktywnych);
- prawnik -konsultanta ds. porad prawnych z zakresu przemocy domowej.

Charakterystyka klientów Punktu Konsultacyjnego w %:

- osoby uzależnione od alkoholu – 23,38 %
- dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - 0,95%
- dorośli członkowie rodziny alkoholowej (w tym współuzależnione) -19,01%
- osoby doznające przemocy domowej – 4,56 %
- osoby stosujące przemoc domową – 0,19 %
- osoby eksperymentujące bądź uzależnione od narkotyków – 2,47 %
- członkowie rodziny osoby uzależnionej od narkotyków – 1,33 %
- inni klienci – 48,10 %

Liczba konsultacji udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym w 2024 roku

		Lubliniec	Pozostałe gminy	Ogółem
1	Liczba udzielonych konsultacji	676	118	794
2	Liczba klientów	440	86	526
2	W tym:			
	- dorosłych	412	51	463
	- młodzieży, dzieci	61	2	63
3	Charakterystyka klientów (ilość osób)			
	- osoby uzależnione od alkoholu	93	30	123
	- dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	5	0	5
	- dorośli członkowie rodziny alkoholowej (w tym współuzależnione)	70	30	100
	- osoby doznające przemocy domowej	24	0	24
	- osoby stosujące przemoc domową	1	0	1
	- osoby eksperymentujące lub uzależnione od narkotyków	13	0	13
	- członkowie rodziny osoby uzależnionej od narkotyków	6	1	7
	- inni klienci	228	25	253

Źródło: opracowanie własne MOPS

W ramach Punktu Konsultacyjnego stosowano następujące formy pomocy :

- poradnictwo, konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób współuzależnionych;
- psychoterapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym od narkotyków, substancji psychoaktywnych czy uzależnień behawioralnych;
- pomoc psychologiczna dla osób w kryzysie emocjonalnym;
- pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc domową,
- poradnictwo, konsultacje indywidualne, pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- poradnictwo, konsultacje indywidualne, pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej;
- porady prawne;
- konsultacje telefoniczne;
- konsultacje dla osób zawodowo związanych z obszarem pomagania osobom uzależnionym, współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy;
- psychoedukacja rodziców;
- pomoc w zakresie psychoterapii oraz interwencji w kryzysie
- grupy wsparcia dla rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

Krótkie sprawozdanie dotyczące charakterystyki dyżurów

Podczas dyżurów pełnionych przez psychoterapeutę specjalistę terapii uzależnień od alkoholu wsparcie otrzymywały m. in. osoby po odbytym leczeniu odwykowym, w sytuacjach nawrotu, związanych z tym kryzysów, a także w sytuacjach pozostawania w stanie stresu, przewlekłego zaburzenia zachowania i spadku aktywności życiowej. Korzystający z pomocy to głównie osoby uzależnione i współuzależnione oraz członkowie rodzin z problemem alkoholowym. Spotkania z ww. konsultantem miały charakter psychoedukacyjny z elementami pracy psychoterapeutycznej.

W ramach Punktu Konsultacyjnego realizowane były konsultacje i spotkania grupowe dla osób uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniem mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” w Lublińcu. Poradnictwo świadczone było na terenie placówki, gdyż mieszkańcy DPS w związku z niepełnosprawnością ruchową mają problem w dotarciu do Punktu Konsultacyjnego. W Domu Pomocy Społecznej od lat istnieje problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców i prowadzenie oddziaływań terapeutycznych w przedmiocie ograniczenia spożywania alkoholu na miejscu – na terenie placówki jest skuteczniejszym rozwiązaniem.

Pomoc psychologiczna świadczona w Punkcie Konsultacyjnym dotyczyła wsparcia osób znajdujących się w kryzysie emocjonalnym, udzieleniu pomocy osobom w odzyskaniu równowagi emocjonalnej i poczucia wpływu na swoje życie, a także nauka korzystania ze wsparcia innych bliskich czy instytucji. Większość klientów to osoby o niskim statusie finansowym, który nie pozwala im na podjęcie terapii w ramach prywatnej praktyki psychologicznej, a oczekiwanie na pomoc w ramach NFZ jest długoterminowe. Część klientów wymagała terapii długoterminowej, a w przypadku niektórych prowadzona była krótkoterminowa psychoterapia z pozytywnym dla klienta efektem.

W 2024 roku w Punkcie Konsultacyjnym przez konsultanta ds. uzależnień od alkoholu realizowane były konsultacje indywidualne i grupowe dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych w formie:

- - grupy wsparcia,
- - grupy edukacyjno-terapeutycznej dla DDA.

Grupa miała charakter otwarty i oparta była na psychoedukacji z odniesieniem do doświadczeń własnych. W spotkaniach uczestniczyły osoby identyfikowane jako DDA, osoby uzależnione, współuzależnione i osoby, które są w profesjonalnej terapii (spotkania te są dla nich uzupełnieniem i dodatkowym wsparciem). W czasie spotkań uczestnicy mieli okazję do autoanalizy zdarzeń, otrzymali wsparcie i pomoc w trudnych sytuacjach. Spotkania grupy prowadził psycholog specjalista terapii uzależnień. W spotkaniach grupowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych każdorazowo uczestniczyło po kilkanaście osób. Na konsultacje indywidualne często zgłaszały się kobiety szukające pomocy dla siebie i swoich bliskich.

W 2024 roku znacząca liczba konsultacji prawnych dotyczyła pomocy z zakresu prawa rodzinnego (np. alimenty, rozdzielenie majątkowa, rozwody, separacja), prawa cywilnego i prawa pracy. Udzielane konsultacje dotyczyły informacji o właściwości sądów, klienci uzyskiwali pomoc przy sporządzaniu pism procesowych. Zgłaszały się osoby, których nie stać na odpłatną pomoc prawną w kancelariach adwokackich czy radców prawnych. Na konsultacje z prawnikiem zgłaszały się osoby, które doznawały przemocy domowej. Została im udzielona pomoc z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego, udzielano pomocy w formie sporządzenia pism do sądów czy urzędów.

Na dyżury dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej zgłaszały się osoby doświadczające przemocy domowej jak i osoby stosujące przemoc. Osoby doświadczające przemocy ze strony swoich bliskich otrzymywały wsparcie, uzyskiwały informacje o instytucjach udzielających pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy. Z osobami

stosującymi przemoc przeprowadzane były rozmowy interwencyjne, a także motywujące do zmiany zachowania.

W ramach psychoterapii dzieci, młodzieży i dorosłych osoby zgłaszające się otrzymywały wsparcie i pomoc terapeutyczną w celu obniżenia objawów psychosomatycznych. Do punktu zgłaszały się osoby potrzebujące wsparcia w różnych kryzysach życiowych między innymi z problemami w kontaktach z dziećmi i bezradne w opiece nad dziećmi z zaburzeniami zachowania.

Od listopada 2024 roku do Punktu Konsultacyjnego udało się pozyskać nowego specjalistę tj. psychoterapeutę uzależnień specjalizującego się w terapii młodzieży i dorosłych uzależnionych od narkotyków, substancji psychoaktywnych, alkoholu, dopalaczy czy tzw. uzależnień behawioralnych. Dyżury tego specjalisty zostały szybko wypełnione co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie dla mieszkańców gminy. W związku z powyższym w 2025 r. planuje się zwiększyć liczbę godzin tego specjalisty. Przez ten krótki okres do specjalisty psychoterapii uzależnień zgłaszały się głównie osoby uzależnione od narkotyków czy ich bliscy. Zgłaszane trudności dotyczyły problemów w utrzymaniu abstynencji, motywacji do podjęcia leczenia oraz problemów rodzinnych wynikających z uzależnienia członka rodziny.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej również korzystali z konsultacji psychoterapeuty w celu podniesienia swoich kompetencji zawodowych. Dyżurujący konsultanci udzielali także merytorycznych informacji specjalistom zawodowo związanym z obszarem pomagania osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz działającym w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto aktywnie współpracowali z instytucjami i osobami tworzącymi lokalną sieć wsparcia dla potrzebujących rodzin.

IX. WSPARCIE OSÓB Z PROBLEMEM UBÓSTWA

Pojęcia „ubóstwo” nie definiuje wprost ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Można jednak z niej wnioskować, że ubóstwem jest posiadanie dochodu uprawniającego osobę/rodzinę do otrzymania pomocy społecznej. Wobec tego osoba samotnie gospodarująca, której dochód w 2024 roku nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego – 776,00 zł oraz każda rodzina, której dochód nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - 600,00 zł, żyją w ubóstwie. Wsparcie osób z problemem ubóstwa, które jest jednym z celów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021-2026” składa się z 2 celów operacyjnych:

1. zintegrowanego systemu pomocy i wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa;
2. zapewnienia schronienia osobom bezdomnym, wsparcia materialnego w tym okresie oraz przeciwdziałanie zjawisku i skutkom bezdomności.

1. PROGRAM UDZIELANIA POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM

“Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, wsparcia materialnego w tym okresie oraz przeciwdziałanie zjawisku i skutkom bezdomności” jest jednym z celów operacyjnych “Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubliniec na lata 2021 – 2026”. Powyższy cel był realizowany m.in. przez:

- rozwiązywanie indywidualnych problemów, które stały się powodem powstawania bezdomności,
- uzyskiwanie przez osoby prawa do lokali mieszkalnych,
- nabywanie przez osoby bezdomne umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku,
- odtworzenie w możliwym zakresie, zerwanych więzi rodzinnych,

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Bardzo rzadko powodem bezdomności konkretnej osoby jest tylko jeden czynnik. Najczęściej wynika ona z wielu, często nakładających się na siebie przyczyn - bezrobocia, ubóstwa, rozpadu rodziny, uzależnienia, przemocy w rodzinie, zadłużenia i eksmisji, czy zaburzenia osobowości. Uwzględniając potrzebę kompleksowego podejścia do problemu, integrującego działania różnych instytucji i organizacji zaangażowanych w pracę na rzecz osób bezdomnych rząd przyjął „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030”.

Zgodnie z art. 48, art. 48a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. samorząd gminy ma obowiązek udzielić schronienia osobom tego pozbawionym. W związku z powyższym w lipcu 2020 r. została podjęta uchwała Rady Miejskiej w Lublińcu dotycząca udzielania schronienia osobom tego pozbawionymi oraz ponoszenia odpłatności ze swojego dochodu - adekwatnie do własnej sytuacji finansowej.

Od 2018 r. Gmina Lubliniec zawiera umowę dotyczącą zapewnienia schronienia z placówką Stowarzyszenie MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Kokotku -Lublińcu. W 2024 roku z pomocy Stowarzyszenie MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Kokotku -Lublińcu skorzystało w sumie 47 osób, w tym 11 osób bezdomnych pochodzących z Gminy Lubliniec. Usamodzieliło się 3 osoby – 3 mężczyzn. Ponadto 1 osoba została umieszczona w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym. Koszty związane z zapewnieniem schronienia wyniosły 75 679,00 zł.

Jak wynika z ustawy o pomocy społecznej, osoba bezdomna trafia do schroniska na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez ośrodek pomocy społecznej. Procedura postępowania wymaga zawarcia kontraktu socjalnego z każdą osobą bezdomną skierowaną przez Ośrodek. Określane są w nim działania zmierzające do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej zgłaszających się po pomoc. W określonym przedziale czasowym, odbywa się realizacja poszczególnych założeń oraz ich ocena - co powinno mobilizować osobę do wyjścia z bezdomności i usamodzielnienia się.

Dobra współpraca pomiędzy organizacją pozarządową, tj. Stowarzyszenie MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Kokotku - Lublińcu, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lublińcu, pozwalała na właściwe rozpoznanie potrzeb osób bezdomnych.

Tak jak w poprzednich latach, mieszkańcy schroniska mieli możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lublińcu (w tym: pomoc prawnika, psychologa, terapeuty ds. uzależnień).

2. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 poz. 146) potwierdza w oparciu o wywiad środowiskowy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osobom, które spełniały kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, nie posiadały ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, najczęściej z powodu utraty statusu osoby bezrobotnej na skutek wyrejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy bądź niemożności zarejestrowania w Urzędzie Pracy z powodu długotrwałej choroby.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. W 2024 roku wydano łącznie 76 decyzji, w tym 58 decyzji potwierdzających prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzję o której mowa powyżej wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2024 r. przeprowadzono 61 wywiadów środowiskowych.

W 2024 roku na finansowanie kosztów wydawania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni finansowanych ze środków publicznych, spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej poniesiono wydatki w łącznej kwocie 15 320 zł.

3. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE

Rok 2024 był kolejnym rokiem współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Bankiem Żywności w Częstochowie, dzięki której wsparcie otrzymywali najubożsi mieszkańcy Lublińca, a także osoby bezdomne, często uzależnione. Gmina Lubliniec, w imieniu której występuje Ośrodek, jest od 2001 roku członkiem Banku Żywności w Częstochowie, co umożliwia uczestnictwo Ośrodka w ogólnopolskich zbiórkach żywności dla osób potrzebujących wsparcia.

W 2024 roku pozyskano następującą ilość artykułów żywnościowych:

- podczas Wielkanocnej Zbiórki Żywności (15-16 marca) – 1 088,015 kg – w zbiórce uczestniczyło 90 wolontariuszy,
- podczas Świątecznej Zbiórki Żywności (29-30 listopada) – 900,858 kg – w zbiórce uczestniczyło 85 wolontariuszy.

Łącznie w 2024 roku pozyskano 1 988,873 kg żywności.

Zebrana żywność została przekazana najbardziej potrzebującym klientom MOPS, w tym osób samotnych, schorowanych i niepełnosprawnych, ponadto do lublinieckich szkół, Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Domu Dziennego Pobytu „Klubu Seniora”, Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Stowarzyszenie MONAR – Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Komórkach filia w Lublińcu, na oddział pediatriczny SPZOZ w Lublińcu i oddział młodzieżowy Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublińcu.

4. REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA

W 2024 r. kontynuowano realizację PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE na POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027 (FEPŻ) czyli współfinansowanego ze środków EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS (EFS+). Pomocą żywnościową objęto osoby, których dochód nie przekroczył 265% obowiązującego w pomocy społecznej kryterium dochodowego. W 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 398 osób, które łącznie mogły otrzymać 34 kg żywności. Liczba przekazanych paczek żywnościowych w 2024 roku to 1791 sztuk.

Dzięki współpracy z Bankiem Żywności w Częstochowie Ośrodek otrzymał produkty żywnościowe w formie darowizn które zostały wydane dla osób najbardziej potrzebujących. Pozyskano takie produkty jak np.: regal 7-Days, jogurt Activia Naturalna, jogurt Danon Naturalny, mus owocowy Tymbark, wafle Princessa Lemon, deser czekoladowy Milka Secret Box. Łączna wartość darowizny przekazanej osobom najbardziej potrzebującym w 2024r. z Banku Żywności w Częstochowie wyniosła: 9 843,70 zł.

5. LODÓWKA SPOŁECZNA

Od lipca 2022 r. do września 2024r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności w Częstochowie pozyskiwał żywność z marketów „Biedronka” w celu

zaopatrywania lodówki społecznej, która funkcjonuje od stycznia 2022 r. do nadal przy budynku MOPS w Lublińcu. Żywność dowożono codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach przedpołudniowych i przechowywano w lodówce społecznej. Różnorodne artykuły spożywcze – mięso, wędliny, ryby, nabiał, warzywa i owoce posiadały krótki termin przydatności do spożycia, ale w całości nadawały się do bezpośredniego spożycia czy przygotowania np. dań obiadowych. W obsłudze lodówki społecznej Ośrodek wspierały osoby realizujące prace społecznie użyteczne i wolontariusze.

Z pełnowartościowej żywności, która znajdowała się w lodówce społecznej mogły skorzystać osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W dobie wysokiej inflacji i ciągle drożejących produktów żywnościowych cieszyła się ona dużym zainteresowaniem. W 2024 roku do lodówki społecznej w ramach przekazanej darowizny z lublinieckich sklepów trafiło ponad 7 765,4950 ton żywności o wartości 144 501,51 zł.

Od 2 września 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu nie zaopatrywał lodówki społecznej w produkty żywnościowe pochodzące z darowizny przekazywanej przez Bank Żywności z sieci sklepów „Biedronka”. Lodówka społeczna w dalszym ciągu pełni swoją funkcję. Główną ideą tego przedsięwzięcia jest zapobieganie marnowaniu żywności i każdy z mieszkańców może podzielić się nadmiarem żywności z innymi osobami potrzebującymi.

X. DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Dział Świadczeń Rodzinnych w 2024 roku realizował zadania w obszarach:

- świadczeń rodzinnych,
- funduszu alimentacyjnego,
- dodatku osłonowego,
- bonu energetycznego,
- świadczenia wychowawczego,
- świadczenia „Za życiem”,
- programu „Czyste powietrze”.

Dział Świadczeń Rodzinnych działał w oparciu o ustawy:

- z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024r., poz. 323),
- z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r., poz. 1993 ze zm.),
- z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2024r., poz. 953),
- z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła (Dz.U. z 2024r., poz. 859)
- z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024r., poz. 1576),
- z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2024r., poz. 1829)
- z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo o ochronie środowiska” (Dz. U. z 2024r., poz. 54),
- z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024r., poz. 167),
- z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej o społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024r., poz. 1165)

W ramach świadczeń rodzinnych Dział Świadczeń Rodzinnych w 2024 realizował wypłaty:

- zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu:
  - urodzenia dziecka,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - samotnego wychowywania dziecka,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
- świadczeń opiekuńczych, w tym:
  - zasiłków pielęgnacyjnych,
  - świadczeń pielęgnacyjnych,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka,
- dodatku osłonowego,
- bonu energetycznego.

Ponadto w 2024 roku kontynuowano wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzono postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych świadczenia uzależnione od niepełnosprawności były przedłużane jeżeli wniosek o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności został złożony w okresie ważności odpowiednio orzeczenia ustalającego niepełnosprawność albo orzeczenia ustalającego stopień niepełnosprawności. Orzeczenie zachowuje wtedy ważność do dnia wydania kolejnego ostatecznego orzeczenia, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia szóstego miesiąca następującego po dacie określającej tę ważność.

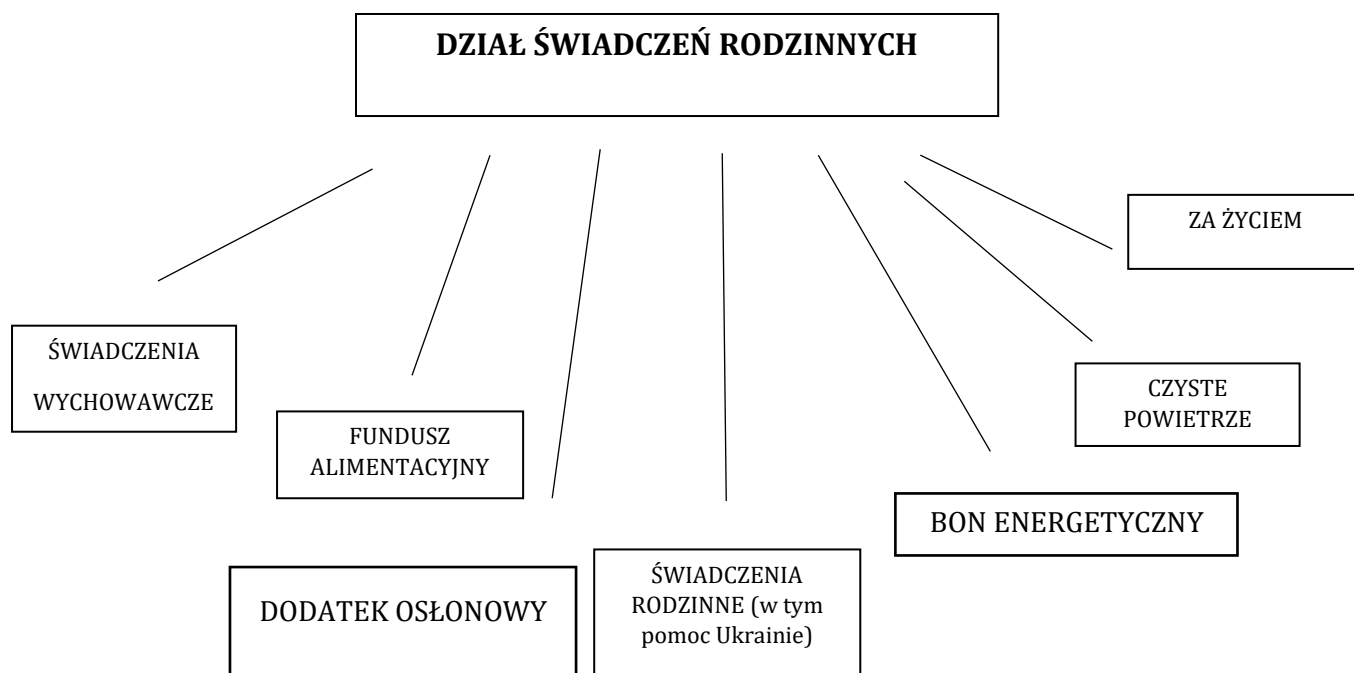
Ponadto w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie wypłacano obywatelom tego kraju świadczenia rodzinne w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W 2024r. wprowadzono nowe świadczenie – bon energetyczny. Bon energetyczny był jednorazowym dofinansowaniem dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną, które przewiduje nowelizacja ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Bon energetyczny był realizowany w okresie od 01.07.2024r. – 31.12.2024r. skorzystało z niego 942 gospodarstw domowych. Kwota bonów energetycznych w tym okresie wyniosła 359 769,61 z.

Ponadto w 2024r. ponownie realizowano dodatek osłonowy, który był jednym z elementów rządowej tarczy antyinflacyjnej mającej na celu zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Dodatek był uależniony od spełnienia kryterium dochodowego. Dodatek osłonowy był realizowany w okresie od 01.01.2024r. – 30.06.2024r. skorzystało z niego 494

gospodarstw domowych. Kwota dodatków osłonowych w tym okresie wyniosła 181 365,97 zł.

Strukturę zadań Działu Świadczeń Rodzinnych w 2024 przedstawiono na schemacie.

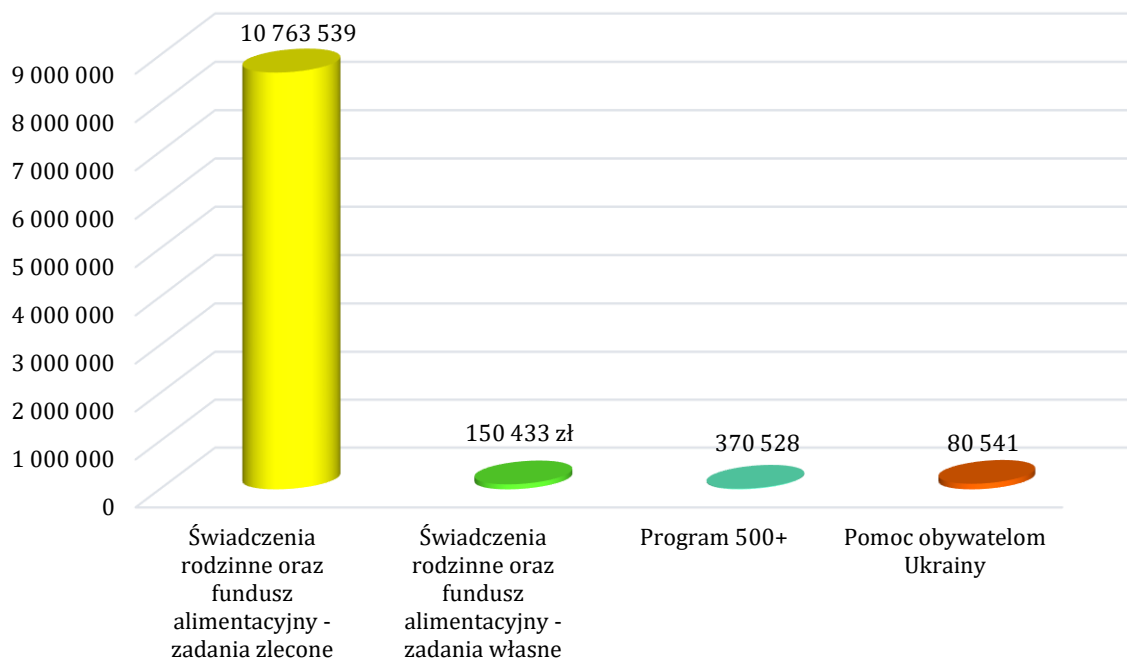

W 2024 roku świadczenia wypłacane przez Dział Świadczeń Rodzinnych realizowane były z dwóch źródeł finansowania:

- ze środków budżetu państwa w ramach zadań zleconych,
- ze środków własnych gminy (głównie ze środków uzyskanych ze zwrotu należności od dłużników alimentacyjnych).

Struktura budżetu Działu Świadczeń Rodzinnych za 2024 rok przedstawiała poniższy wykres

WYKRES – STRUKTURA WYDATKÓW DZIAŁU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W 2024 ROKU

1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W ramach świadczeń rodzinnych w 2024 roku realizowano wypłatę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskiego oraz świadczenia opiekuńcze w formie zasiłków pielęgnacyjnych oraz świadczeń pielęgnacyjnych.

RODZAJ ŚWIADCZENIA	2023	2024	wzrost + / spadek -
Zasiłki rodzinne	680 169 zł	515 833 zł	- 164 336 zł
Dodatki:			
z tyt. urodzenia się dziecka	29 673 zł	10 519 zł	- 19 154 zł
z tyt. urlopu wychowawczego	56 197 zł	29 904 zł	- 26 293 zł
z tyt. samotnego wychowywania dziecka	83 692 zł	53 567 zł	- 30 125 zł
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	67 891 zł	56 840 zł	- 11 051 zł
z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	35 393 zł	26 420 zł	- 8 973 zł

z tyt. podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	8 556 zł	5 529 zł	- 3 027 zł
z tyt. wielodzietności	115 962 zł	97 448 zł	- 18 514 zł
Świadczenie rodzicielskie	404 223 zł	269 373 zł	- 134 850 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	66 000 zł	39 000 zł	- 27 000 zł
Świadczenia opiekuńcze			
Zasiłki pielęgnacyjne	2 614 470 zł	2 819 518 zł	+ 205 048 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	3 173 348 zł	5 248 627 zł	+ 2 075 279 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

W 2024 roku wypłacono 22 172 świadczeń rodzinnych (zasiłków) – w stosunku do 2023 roku liczba wypłaconych zasiłków zmniejszyła się o 886. Z zasiłków rodzinnych skorzystały 222 rodziny, a zasiłki rodzinne wypłacono na 490 dzieci. W stosunku do 2023 roku liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych zmniejszyła się o 81, a dzieci, na które zostało wypłacone świadczenie – było o 169 mniej.

Z zasiłków pielęgnacyjnych skorzystało 1162 rodzin (o 73 więcej niż w roku ubiegłym), ze świadczeń pielęgnacyjnych 155 rodzin (o 35 rodzin więcej niż w roku ubiegłym).

Od świadczeń pielęgnacyjnych opłacono składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne. W 2024 roku na wypłatę składek emerytalno – rentowych wydawkowano kwotę 718 738 zł, natomiast na składki zdrowotne 173 385 zł. W stosunku do poprzedniego roku nastąpił wzrost wydatków w zakresie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe o 165 515 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne o 58 764 zł.

W 2024 roku wydano 1017 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych. W stosunku do 2023 roku liczba ta spadła o 114.

Wzrost wydatków na świadczenia rodzinne, jako całości z jednoczesnym zmniejszeniem liczby wypłacanych świadczeń (zwłaszcza zasiłków rodzinnych) związany jest z corocznym wzrostem wysokości kwot świadczeń opiekuńczych. Z roku na rok wzrasta wysokość świadczenia pielęgnacyjnego (w 2023 roku kwota ta wynosiła 2 458 zł, w 2024 roku 2 988 zł).

Ponadto wprowadzono nowelizację art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na wykreśleniu od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, warunku rezygnacji bądź niepodjęcia

zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez opiekuna sprawującego opiekę nad osobą niepełnosprawną, jako warunku przyznania opiekunowi prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Zatem ustawodawca dał możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego.

Zmniejszenie liczby wypłacanych zasiłków rodzinnych związane jest natomiast z brakiem waloryzacji kryterium dochodowego oraz wysokości świadczeń rodzinnych, przy jednoczesnym wzroście płacy minimalnej, co wiąże się z tym, iż coraz mniej rodzin kwalifikuje się do otrzymywania zasiłku rodzinnego (kryterium dochodowe wynosi 674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł, jeśli w rodzinie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne). Ostatnia waloryzacja kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego miała miejsce w 2015 roku.

2. ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

W 2024 roku wypłacono 4 świadczenia „Za życiem”. Świadczenie to przysługuje rodzicom, którym urodziło się dziecko z bardzo poważnymi wadami rozwojowymi. W stosunku do poprzedniego, 2023 roku liczba tych świadczeń wzrosła o 3.

3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2024 roku wypłacono 1 234 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 556 000 zł. W stosunku do roku 2023 liczba wypłaconych świadczeń zmalała o 15 świadczeń, zaś kwota wzrosła o 31 559 zł. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2023 roku pozostała bez zmian i wynosiła 1 209 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Natomiast nowelizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprowadziła zmianę dotyczącą wysokości wypłacanego funduszu. Od 1 października 2024r. świadczenia przysługują osobom uprawnionym w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 1 000 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 69 rodzinom, w których osób uprawnionych było 94.

W ramach prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 roku podjęto następujące działania:

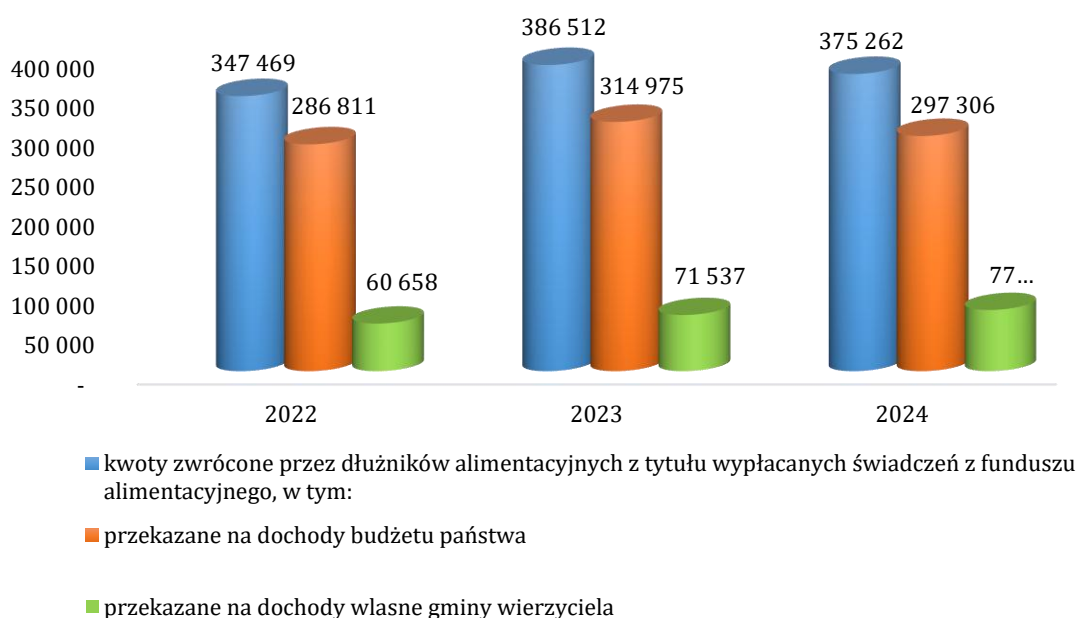
- przeprowadzono 8 wywiadów alimentacyjnych,

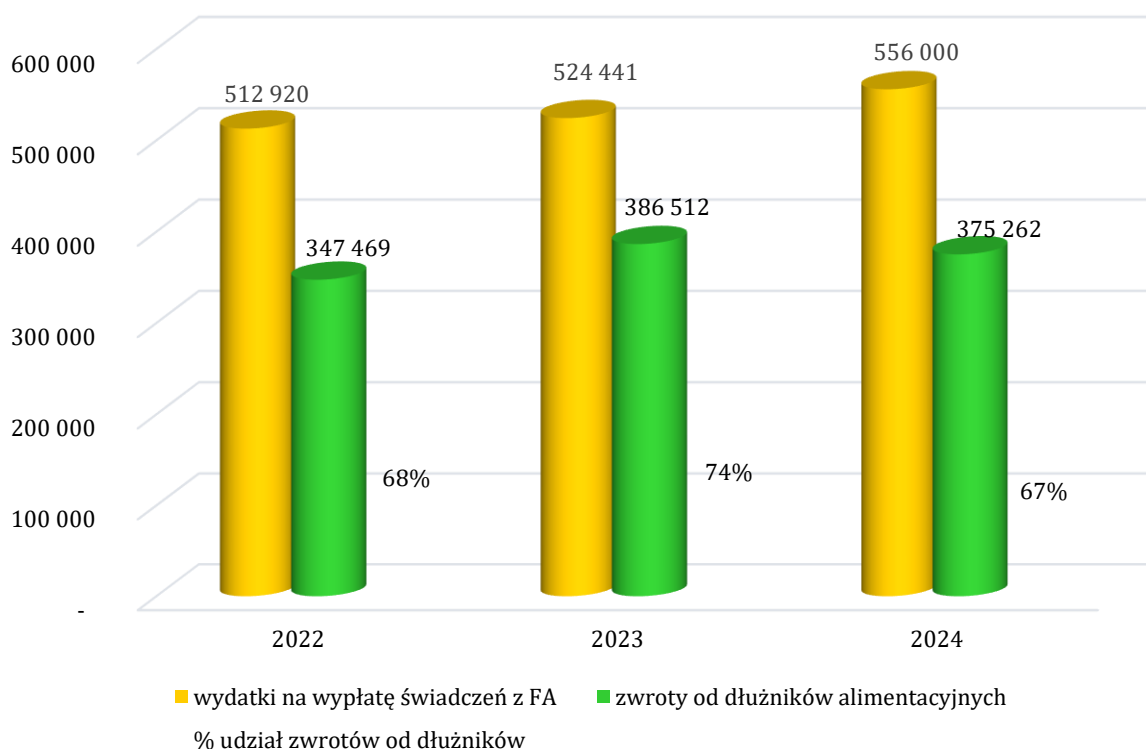
- skierowano 5 wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 Kodeksu Karnego,
- skierowano 3 wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

W 2024 roku w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 104 decyzje administracyjne oraz 6 decyzji w sprawach dłużników alimentacyjnych. W 2024 roku od dłużników wyegzekwowano za pośrednictwem komorników sądowych kwotę 375 262 zł. Jest to kwota niższa od roku poprzedniego o 11 250 zł. Na dochody budżetu państwa przekazano w 2024 roku 297 306 zł, w tym 180 372 zł na odsetki, a 77 956 zł na dochody własne organu właściwego wierzyciela.

Kształtowanie się zwrotów od dłużników na przestrzeni ostatnich kilku lat przedstawia poniższy wykres.

WYKRES – ZWROTY OD DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH W LATACH 2022-2024

4. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

W 2024 roku nie wypłacono żadnych świadczeń wychowawczych. Od 1 stycznia 2022 r. realizacją świadczeń wychowawczych zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje jedynie sprawy związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z powyższym w 2024r. kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wyniosła 10 324,00 zł

5. ŚWIADCZENIA RODZINNE NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY

Zgodnie z ustawą pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dział Świadczeń Rodzinnych wypłacił 182 świadczenia rodzinne na łączną kwotę 71 526 zł. Wsparciem zostały objęte 11 ukraińskich rodzin. Środki na realizację zadania pochodziły z Funduszu Pomocy, utworzonego na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.).

6. PROGRAM „CZyste Powietrze”

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu przygotowywał zaświadczenia o dochodach rodzin zamierzających skorzystać z dofinansowania do

programu „Czyste powietrze” realizowanego w ramach ustawy „Prawo o ochronie środowiska”. W 2024 roku złożonych zostało 188 wniosków o wydanie zaświadczeń.

7. DODATEK OSŁONOWY

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które miały wspierać polskie rodziny. Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Przyznanie dodatku osłonowego uzależnione było od spełniania kryterium dochodowego, które wynosiło 2 100 zł dla gospodarstwa jednoosobowego i 1 500 zł dla gospodarstwa wielosobowego. W ramach w/w wsparcia dodatek osłonowy można było otrzymać w różnych wysokościach, w zależności od liczebności gospodarstw domowych, jak również od wpisania źródła ogrzewania swojego domu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w 2024r. wypłacił łącznie 494 dodatki osłonowe na łączną kwotę 181 366 zł.

W 2024r. zostało złożonych 559 wniosków o ustalenie prawa do dodatku osłonowego. Wydano 60 decyzji (odmownych i o umorzeniu postępowania) w tych sprawach oraz 554 informacje o przyznaniu świadczenia.

8. BON ENERGETYCZNY

Bon energetyczny to kolejne działanie osłonowe mające na celu złagodzenie odczuwania przez społeczeństwo skutków kryzysu energetycznego. Dopłata do prądu dla gospodarstw domowych wynosiła od 300 zł do 1200 zł. Zasady przyznawania bonu energetycznego określa ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Bon przysługiwał jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2023 r. nie przekraczała kwoty 2500 zł oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł na osobę.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w 2024r. wypłacił łącznie bony energetyczne dla 942 gospodarstw domowych na łączną kwotę 359 770 zł.

W 2024r. zostało złożonych 1 075 wniosków o ustalenie prawa do bonu energetycznego. Wydano 117 decyzji (odmownych i o umorzeniu postępowania) w tych sprawach oraz 942 informacje o przyznaniu świadczenia.

XI. DZIAŁ FINANSOWO - KSIĘGOWY

Dział Finansowo-Księgowy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa przede wszystkim

w oparciu o ustawę o rachunkowości i ustawę o finansach publicznych.

Rolą działu jest ewidencjonowanie zdarzeń związanych z wykonywaniem budżetu jednostki, analizowaniem procesu realizacji zadań od strony finansowej, a przede wszystkim zgodności z przyjętymi w uchwale budżetowej planami finansowymi oraz przygotowanie projektu budżetu jednostki na kolejny rok w oparciu o posiadane informacje.

Ewidencja prowadzona była w rozbiciu na poszczególne rodzaje działalności, tak by dochody i wydatki przyporządkowane były realizowanym zadaniom z wyodrębnieniem:

- Ośrodka pomocy społecznej;
- Domów pomocy społecznej;
- Wspierania rodziny;
- Działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych;
- Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora”;
- Świadczeń z pomocy społecznej;
- Świadczenia wychowawczego;
- Świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego;
- Ewidencji i rozliczeń z dłużnikami alimentacyjnymi;
- Usług opiekuńczych;
- Pomocy materialnej dla uczniów;
- Dodatków węglowych;
- Realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów”;
- Funduszu Pomocy;
- Porozumień z innymi jst;
- Porozumień z administracją rządową;
- Zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizowane przez Ośrodek zadania finansowane były z niżej wymienionych źródeł:

- ze środków własnych gminy,

- z dotacji na zadania zlecone,
- z dotacji na zadania własne,
- w ramach porozumień międzygminnych,
- w ramach porozumień z administracją rządową,
- ze środków PUP,
- ze środków Funduszu Pracy,
- ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19,
- ze środków Funduszu Pomocy,
- ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Prowadzona ewidencja finansowo – księgowa stanowiła podstawę sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdania finansowego jednostki, rozliczania otrzymanych dotacji i innych środków oraz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Realizacja świadczeń następuje w formie przelewów na konta osobiste, natomiast dla osób nieposiadających kont osobistych, w formie przekazów pocztowych za pośrednictwem Poczty Polskiej.

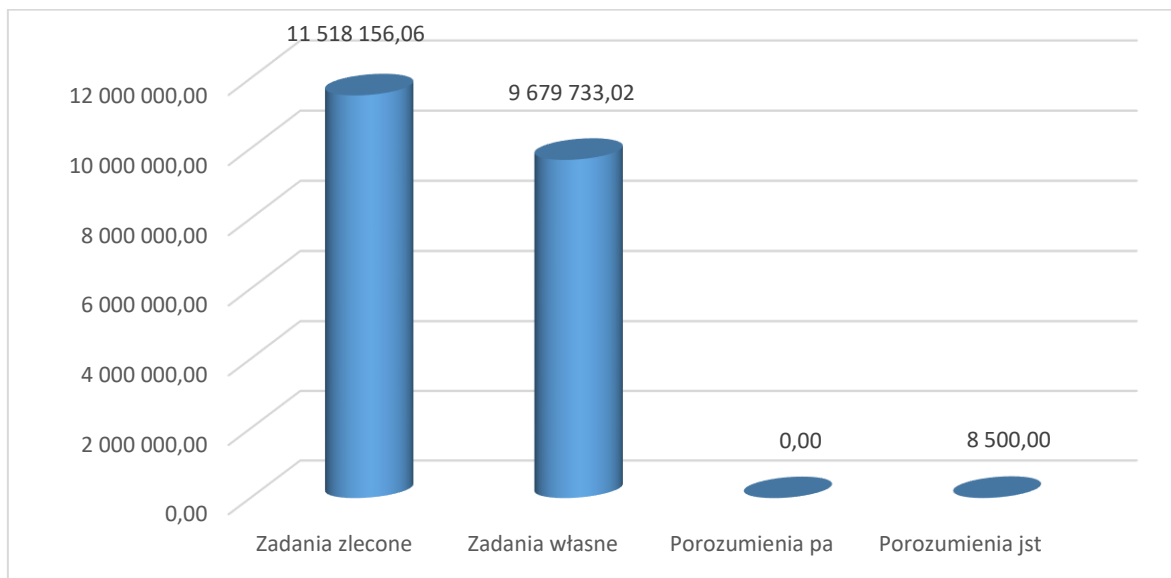
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności wykonuje zadania własne gminy, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania wynikające z porozumień z innymi jednostkami.

Wydatki w 2024 roku wyniosły ogółem: 21 206 389,08 zł, z czego:

WYDATKI MOPS 2024				
Rodzaj			Kwota	Udział
Zadania zlecone			11 518 156,06	54,31%
Zadania własne	9 679 733,02	finansowane z budżetu państwa	2 019 506,59	9,52%
		finansowane z budżetu gminy	7 524 663,96	35,48%
		finansowane ze środków Funduszu Pracy	50 009,74	0,24%
		finansowane ze środków Funduszu Pomocy	85 552,73	0,40%
Porozumienia z administracją rządową			0,00	0,00%
Porozumienia jednostek samorządu terytorialnego			8 500,00	0,04%
RAZEM			21 206 389,08	100,00%

Źródło: opracowanie własne MOPS

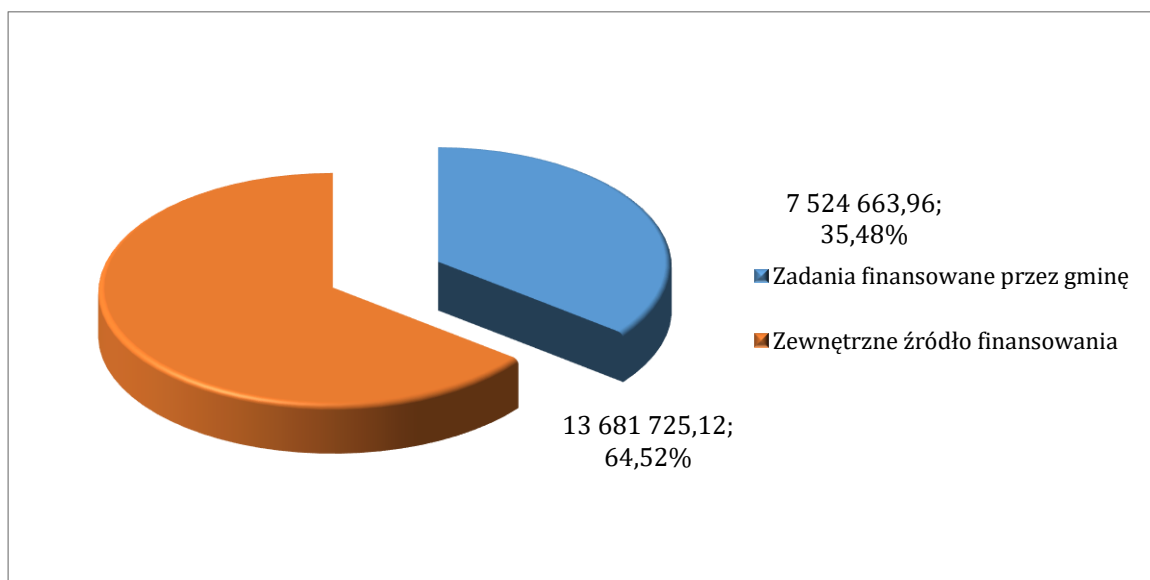
Wydatki MOPS według rodzaju realizowanych zadań

Charakterystyka wydatków MOPS z podziałem na rozdziały klasyfikacji budżetowej

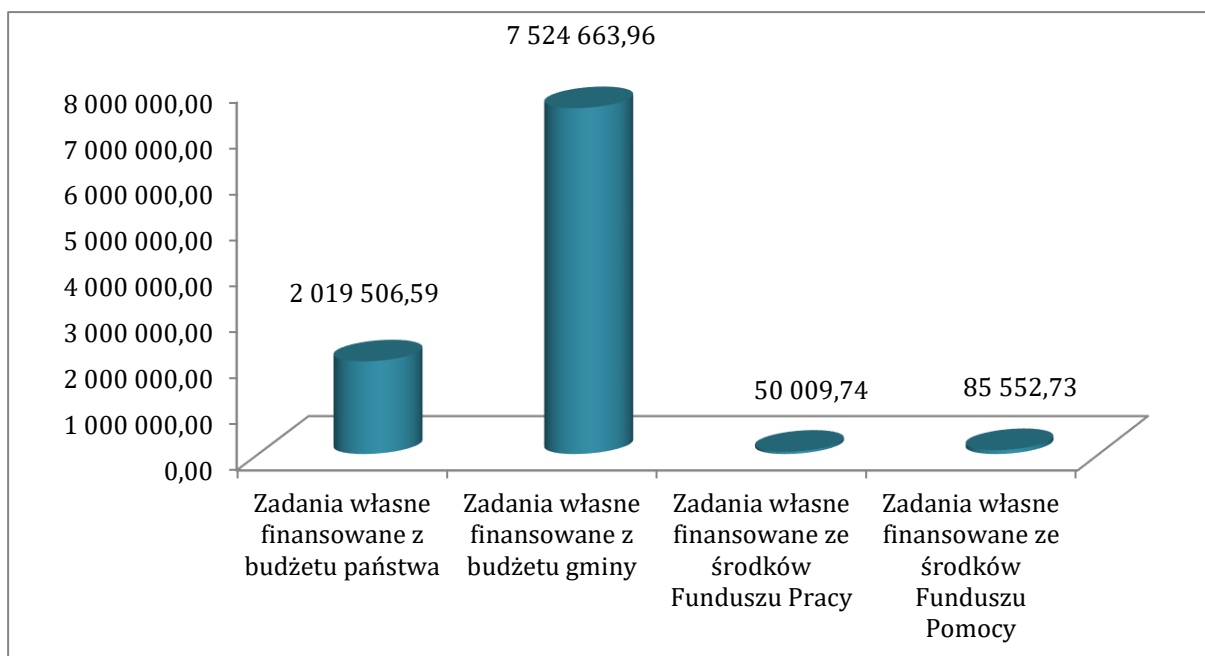
Analizując wydatki w 2024 r. ze względu na źródło finansowania – z zewnętrznych źródeł sfinansowano 61,47%, natomiast ze środków gminnych sfinansowano 35,48% wydatków ogółem MOPS.

Podział na źródła finansowania

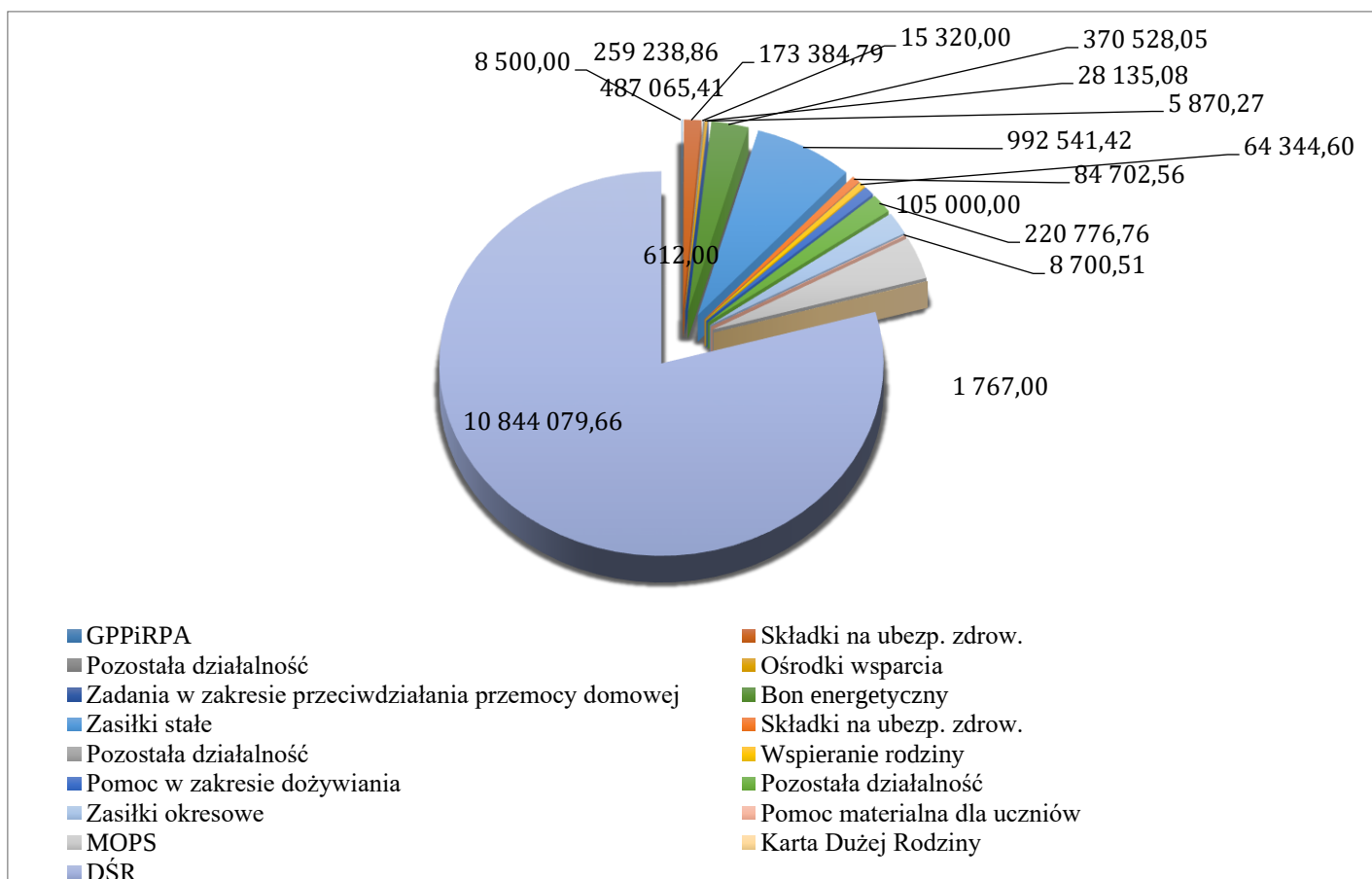

Podział zadań własnych na źródła finansowania

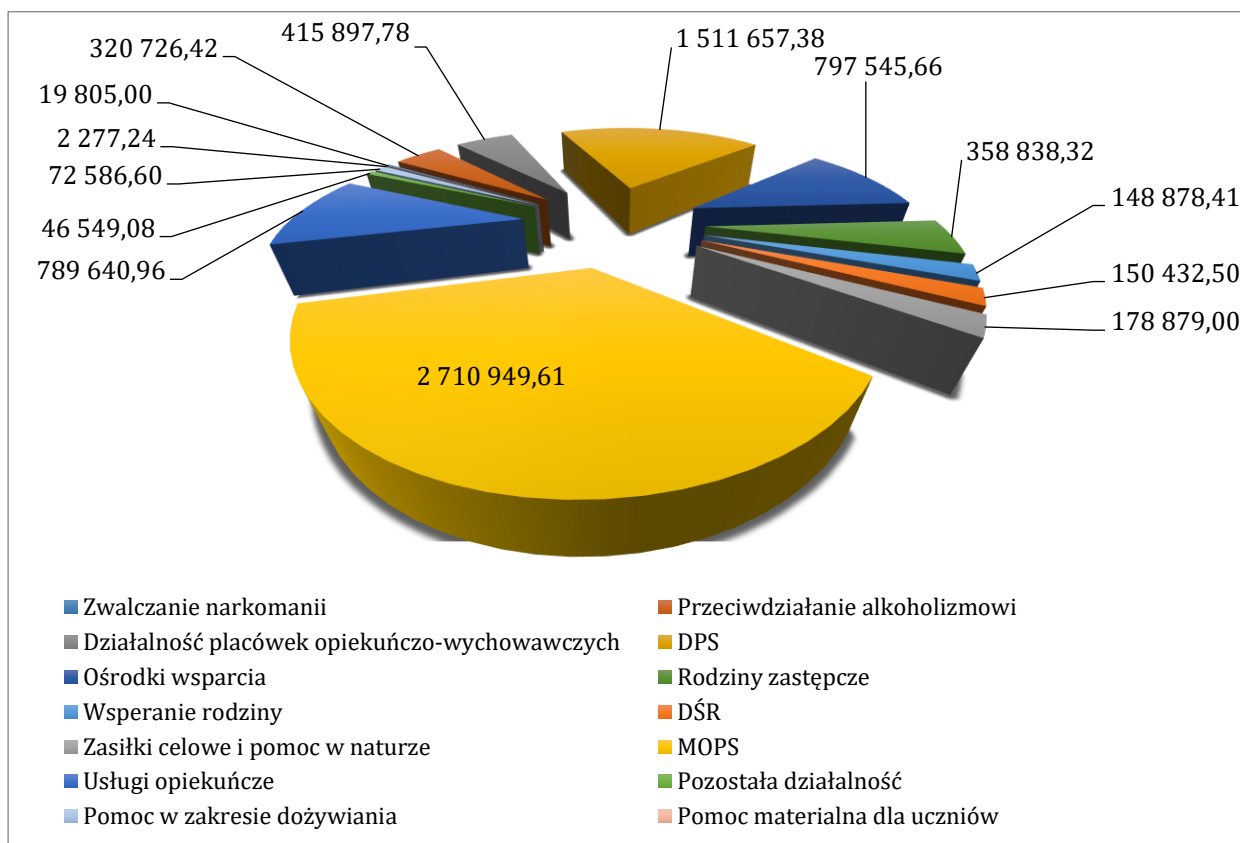
Rozdział	Nazwa	Kwota ogółem	Zewnętrzne źródło finansowania	Środki gminy	%
85153	Zwalczanie narkomanii	19 805,00	0,00	19 805,00	0,09
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	329 226,42	8 500,00	320 726,42	1,55
85195	Pozostała działalność	15 320,00	15 320,00	0,00	0,07
85202	Domy pomocy społecznej	1 511 657,38	0,00	1 511 657,38	7,13
85203	Ośrodki wsparcia	825 680,74	28 135,08	797 545,66	3,89
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	5 870,27	5 870,27	0,00	0,03
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	84 702,56	84 702,56	0,00	0,40
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne	438 117,86	259 238,86	178 879,00	2,07
85215	Dodatki mieszkaniowe	370 528,05	370 528,05	0,00	1,75
85216	Zasiłki stałe	992 541,42	992 541,42	0,00	4,68
85219	Ośrodki pomocy społecznej	3 198 015,02	487 065,41	2 710 949,61	15,08
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	800 799,11	11 158,15	789 640,96	3,78
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	177 586,60	105 000,00	72 586,60	0,84
85295	Pozostała działalność	267 325,84	220 776,76	46 549,08	1,26
85395	Pozostała działalność	612,00	612,00	0,00	0,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	10 977,75	8 700,51	2 277,24	0,05
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	10 994 512,16	10 844 079,66	150 432,50	51,84
85503	Karta Dużej Rodziny	1 767,00	1 767,00	0,00	0,01
85504	Wspieranie rodziny	213 223,01	64 344,60	148 878,41	1,01
85508	Rodziny zastępcze	358 838,32	0,00	358 838,32	1,69
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	415 897,78	0,00	415 897,78	1,96
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	173 384,79	173 384,79	0,00	0,82
	RAZEM	21 206 389,08	13 681 725,12	7 524 663,96	100,00

Podział z uwzględnieniem rozdziałów dla zewnętrznych źródeł finansowania zadań

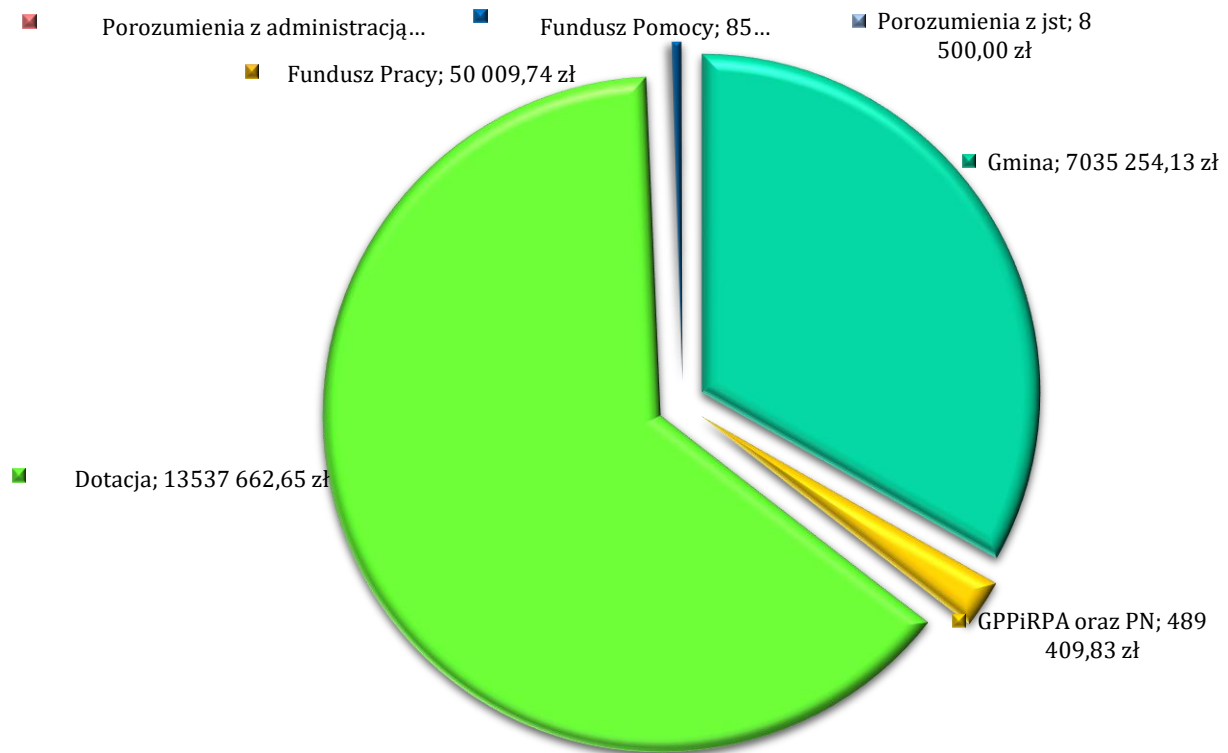

Podział z uwzględnieniem rozdziałów dla zadań finansowanych ze środków gminy

Źródła finansowania zadań

Gmina	GPiRPA oraz PN	Dotacja	Fundusz Pracy	Fundusz Pomocy	Fundusz Przeciwdziałania Covid-19	Porozumienia z ad. rządową	Porozumienia z jst	Ogółem
7 035 254,13	489 409,83	13 537 662,65	50 009,74	85 552,73	0,00	0,00	8 500,00	21 206 389,08
7 524 663,96								

REALIZACJA PROJEKTÓW

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024. Program w całości finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Środki Funduszu na realizację programów przekazywane są podmiotom na podstawie umowy na wyodrębniony rachunek bankowy i stanowią koszty Funduszu. W związku z powyższym Program realizowany był w formie pozabudżetowej. W ramach Programu wykorzystano środki w wysokości 404 948,04 zł.

XII. DZIAŁ ADMINISTRACYJNO-KADROWY

---

1. ZATRUDNIENIE

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu w 2024 roku realizował zespół pracowników w ramach następujących działów/ośrodka wsparcia:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Finansowo – Księgowy,
- Dział Administracyjno – Kadrowy,
- Zespół Usług Opiekuńczych,
- Punkt Konsultacyjny,
- Dom Dziennego Pobytu „Klub Seniora”.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał łącznie 46 osób w ramach 45,25 etatów.

Spośród 46 pracowników Ośrodka 32 osoby posiadają wykształcenie wyższe, wśród nich 1 pracownik posiada dyplom uzyskania „Specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej” oraz 9 osób posiada ukończone Studia Podyplomowe:

- „Zarządzanie i organizacja pomocy społecznej”,
- „Organizacja i zarządzanie w placówkach opiekuńczych i pomocy społecznej”,
- „Organizacja i zarządzanie jednostkami pomocy społecznej”,
- „Pedagogika Socjalna w zakresie oligofrenopedagogiki”,
- „Pedagogika socjalna w zakresie Profilaktyki i Resocjalizacji”,
- „Aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych”,
- „Administracja publiczna”,
- „Zarządzanie i administracja”,
- „Zarządzanie bezpieczeństwem pracy”,
- „Zintegrowana edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna”.

Wśród pracowników zatrudnionych na stanowisku pracownika socjalnego zatrudnionych było 11 osób, które posiadały wykształcenie wyższe, w tym dwóch pracowników posiada I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny. Obecnie czterech pracowników posiada

specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 1 osoba w zakresie specjalności „praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi”, 2 osoby w zakresie specjalności „praca socjalna z osobami starszymi” i 1 osoba w zakresie specjalności „praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy”. Dwóch pracowników socjalnych posiada ukończone studia podyplomowe. Jeden pracownik socjalny posiada również certyfikat specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jeden pracownik socjalny posiada I stopień Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ośrodek zatrudnia również 2 pracowników zatrudnionych na stanowisku asystenta rodziny z wykształceniem wyższym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2024 zorganizował praktykę zawodową dla jednej osoby, słuchacza Szkoły Policealnej nr 1 im. Prof. Zbigniewa Religii uczęszczającego do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Lublińcu zdobywającego kwalifikacje świadczenia usług w zakresie terapii zajęciowej.

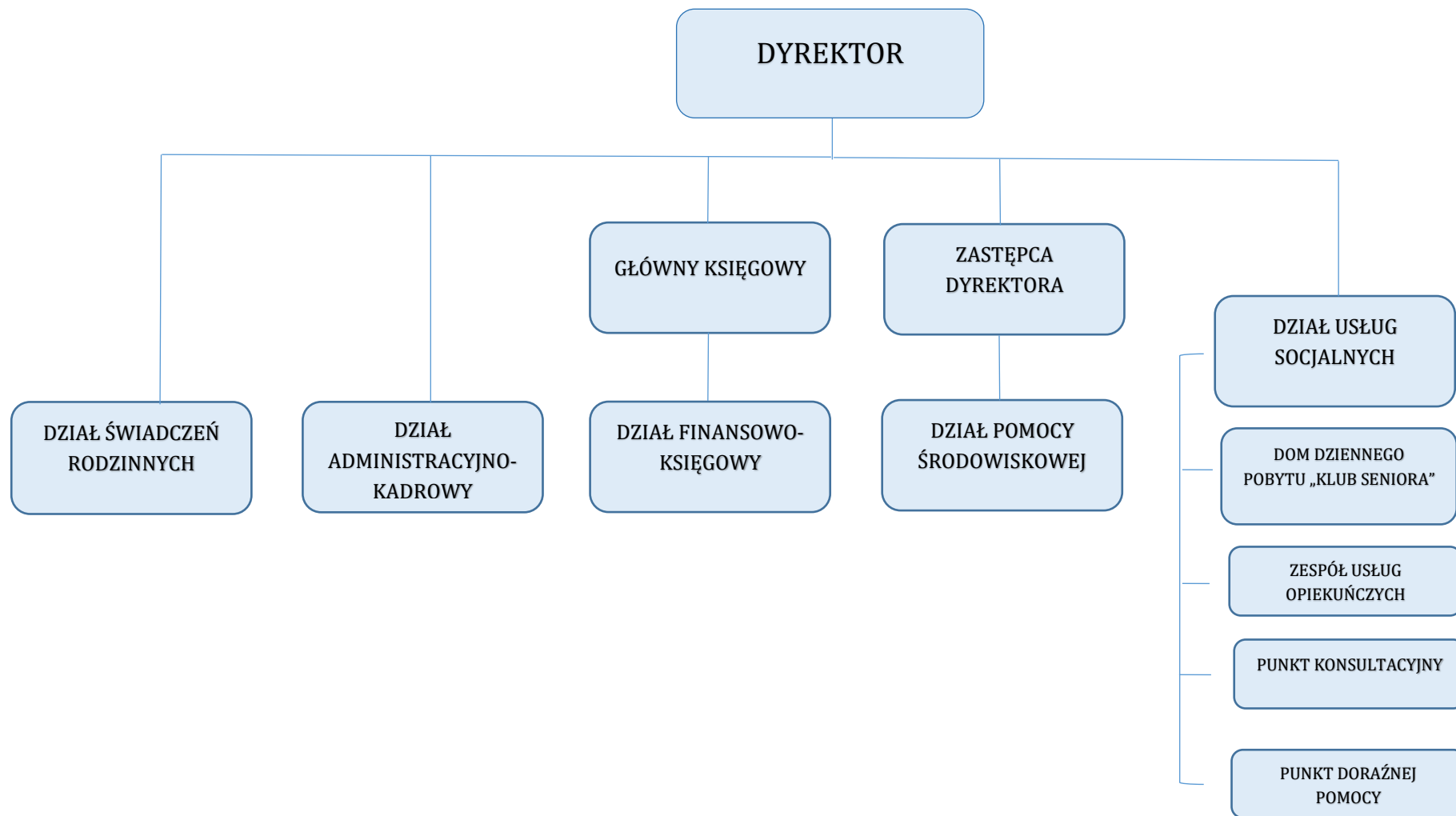
W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł z jedną osobą porozumienie o współpracy w wykonywaniu czynności wolontarystycznych na prowadzenie zajęć terapeutycznych z treningu pamięci dla seniorów, podopiecznych Domu Dziennego Pobytu „Klub Seniora”.

2. SZKOLENIA

Doskonalenie kadr Ośrodka Pomocy Społecznej skupiało się na zwiększeniu poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, wykształceniu umiejętności przydatnych w pracy socjalnej, zwiększeniu jej efektywności oraz tworzeniu nowych i doskonaleniu już stosowanych metod i form pomocy klientom Ośrodka.

W 2024 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystali z możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji uczestnicząc w 30 szkolenia z uwzględnieniem zakresu wykonywanych czynności.

3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, które zawarte są w „Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej”. Od roku 2012 na gminę nałożono ustawowy obowiązek przygotowywania corocznej Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, której celem jest przedstawienie potencjału i potrzeb sektora pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Dane z oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w zakresie pomocy społecznej dostrzega potrzebę utworzenia na terenie Gminy Lubliniec mieszkań wspomaganych dla osób w podeszłym wieku, o których mowa w art. 53 ustawy o pomocy społecznej. Prowadzenie i zapewnianie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Biorąc pod uwagę proces starzenia się społeczeństwa, rosnący popyt na usługi opiekuńcze czy całodobową opiekę w domach pomocy społecznej, osób starszych, którzy wymagają wsparcia i opieki w codziennych czynnościach, a są jej pozbawienie ze strony rodziny zasadnym jest utworzenie w/w mieszkań, które zapewniłyby seniorom należytą opiekę, pomoc ze strony specjalistów w mieszkaniach wspomaganych, dzielonych z innymi osobami starszymi, utrzymując ich jak najdłużej w środowisku zamieszkania a nie w całodobowej placówce jakim jest dom pomocy społecznej. Ta forma wsparcia pozwoliłaby również zaoszczędzić środki finansowe, które obecnie wydawane są na miesięczne utrzymanie mieszkańca w domu pomocy społecznej. Ponadto dostrzega się potrzebę stworzenia mieszkania treningowego przeznaczonego dla matek z dziećmi objętych wsparciem w ramach działań związanych z przemocą domową, czy innych osób wymagających wsparcia w związku z występowaniem problemów opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Na terenie gminy nie funkcjonuje

Dom Samotnej Matki więc mieszkanie takie mogłoby być wsparciem i schronieniem dla matek z dziećmi.

Znajdując się w obszarze starości i uwzględniając potrzeby osób starszych, często samotnych, wykluczonych z życia społecznego, zapomnianych przez najbliższych, niezwykle ważnym wsparciem dla tej grupy społecznej jest ośrodek wsparcia dziennego – Dom Dziennego Pobytu “Klub Seniora” w Lublińcu, który cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lublinieckich seniorów. Jednak z powodu ograniczeń lokalowych (obecna siedziba mieści się na terenie WSN Lubliniec) Klub nie jest w stanie przyjąć wszystkich zainteresowanych osób (maksymalna ilość miejsc w obecnym lokalu to 40). W związku z powyższym tutejszy Ośrodek dostrzega potrzebę wybudowania/utworzenia nowej siedziby Klubu Seniora.